

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI**

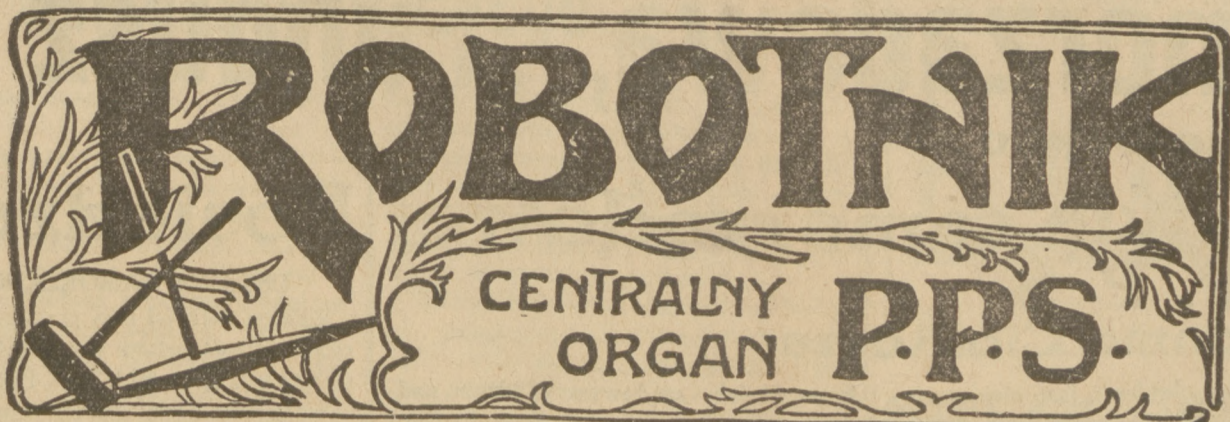
REDAKCJA przyjmuje interesantów od 11 pól
do 3-ej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9-5 bez przerw,
w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 776-70

DYREKCJA — 728-13

ADMINISTRACJA — 313-88

DRUKARNIA — 773-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Cena numeru 20 groszy

Gra w fałszywe karty...!

Na długo, na bardzo długo w pamięci nie tylko samej klasy robotniczej, ale Polski całej pozostanie nędzna komedia, jaką od kilku już miesięcy odgrywają kartele ze swoją „obniżką cen” z jednej strony — a z drugiej niesłychana, zwłaszcza w czasie kryzysu, wprost nieprawdopodobna cena, jaką spekulantom kartelowym — w formie omawianych obecnie w Sejmie „projektów socjalnych” — płaci za ich szalbierstwa „sanacja”, naturalnie kosztem nie własnym, lecz cudzym, bo kosztem egzystencji szerokiej mas, w rezultacie — kosztem życia gospodarczego kraju.

Nie chcemy sprawy całej rozpatrywać pod kątem jakiegokolwiek sentymentu ku tym milionom, których „projekty scaleniowe” bardzo ciężko dotykają. Pragniemy rozważyć kwestję ze stanowiska najbardziej neutralnego, dostępnego i zrozumiałego dla wszystkich bez wyjątku, ze stanowiska ogólnego interesu: **gospodarczo - społecznego i państwowego.**

Dla utrzymania się na tem zupełnie neutralnym stanowisku pójdziemy po linii przemówienia p. premiera Prystora dn. 15 grudnia ub. r. w Senacie, które to przemówienie mamy przed sobą w tekście ogłoszonym przez „Gazetę Polską” z dn. 16 grudnia r. ub., pod tytułem „Plan rządu walki z kryzysem. — Ekspozycja p. premiera Prystora”.

P. Prystor mówił o tem, jak to Rząd wyobraża sobie możliwości ożywienia życia gospodarczego i jak zamierza je przeprowadzić. Stwierdziwszy, że ciężka sytuacja rolnictwa nie da się tak rychło poprawić i że rolnicy muszą się z tem pogodzić, p. Prystor dalsze uwagi poświęcił konieczności obniżenia cen kartelowych, podnosząc — i słusznie — że kartele muszą się liczyć z nikłą siłą nabywcą kraju i muszą do niej dostosować swe ceny...

„Jeżeli się mówi” — oświadcza premier — „o przewyższeniu kryzysu własnymi środkami i o polityce świadomego i planowego bieżącego życia gospodarczego, to obniżenie cen przemysłowych uważa należy za najważniejszy środek, leżący na linii tych zamierzeń”.

Następnie rozważa mówca potrzebę obniżenia kosztów produkcji — mającego umożliwić obniżenie cen! — i wśród zapowiedzi ulg taryfowych, potaniaenia kredytu i t. p., wypowiada takie zdanie:

„W dążeniu do potaniaenia kosztów produkcji nie można również pominąć zagadnienia ciężarów socjalnych. Musimy iść również na ich potanieenie. Rząd wnosił dlatego do Sejmu ustawę scaleniową i przywiązuje dużą wagę do jej wprowadzenia. Reforma świadczeń socjalnych leży w interesie wzmocnienia wytwórczości” (1).

Przytaczamy dokładniej całą tę część mowy p. Prystora dlatego, bo dopiero w świetle oświadczeń tak miarodajnych, jak premiera Rządu, wystąpi należycie cały prawdziwie lichwiarski, nawskroś oszukańczy „biznes”, jaki kartele robią obecnie na kraju.

Całe zagadnienie, w rozumowaniu przedstawieli Rządu zostało postawione tak:

kartele ceny swe muszą dopasować do skromnej siły nabywczej kraju czyli muszą je obniżyć w takim stopniu, by znalazły one należyty zbyt, zwłaszcza na wsi, stanowiącej 70% ludności; ażeby to kartelom ułatwić, Rząd obniży taryfy kolejowe, obniży koszty kredytu, a nadto obniży ciężary socjalne.

Wszystko dla jednego celu — ożywienia rynku krajowego i wzmoc-

nia konsumpcji i obrotów wewnętrznych, gdyż tylko to może ożywić nasze życie gospodarcze.

Co do ofiar, jakie dla powyższego celu ponosić ma warstwa ekonomicznie tak słaba, jak masy pracujące, w szczególności co do owych „ciężarów socjalnych”, stanowiących skromny odsetek kosztów produkcji — wyśrubowanych dziś głównie przez luksusowe, wręcz niewiarogodne, płace dygnitarzy przemysłowych, o których p. premier nie mówił, a których mimo wydania odnośnego dekretu nie obniżono! — to mamy bardzo poważne zastrzeżenia.

A jednak pomijamy je, a trzymamy się ściśle linii myślowej premiera, która rzecz całą stawia na platformie pewnej wzajemności, czyli wymiany świadczeń między nieliczną grupą spekulantów kartelowych z jednej strony, a z drugiej — całym 30-miljonowym społeczeństwem i... państwem!

Cóż w tej „wzajemności” daje Polsce kapitał kartelowy — a wszak on pierwszy ugiąć się powinien! — w swej większości (pominąwszy cukier) kapitał obcy, w 75 procentach wrogi Polsce kapitał niemiecki!... Co daje, względnie, co da?...!

I tu stwierdzamy krótko — bo cały kraj to wie — że dotychczasowa „obniżka” cen kartelowych to jedna wielka, a cyniczna komedia, jedno wielkie oszustwo, jakiego nie zna polityka gospodarcza żadnego kraju... Stwierdzamy dalej krótko, że to, co o owej „obniżce” — przez pisma „sanacyjne” tak po reklamarsku zachwalanej — zgóry, jeszcze jesienią, w paru swych artykułach przepowiedzieliśmy, że to wszystko spełnia się ze ścisłością wprost matematyczną... Oto parę przykładów.

A więc artykuł dla wsi ważny — żelazo, które pono „potaniało” o 10

do 15%... Otóż wystarczy zapytać przemysł przetwórczo - metalowego które gatunki żelaza do obróbki i o ile potaniały. Wystarczy zapytać wsi, co z potrzebnych jej rzeczy o tyle „potaniało”, że je łatwiej kupić: brony, kosy, maszyny rolnicze, sierpy, siekiery, i t. d. i t. d. A obrót narzędzi rolniczych tak — z powodu ubóstwa wsi — spada, że w r. ub. wyniósł on już nie całe 8 procent obrotu jeszcze w r. 1929!! A obniżki dalszej cen żelaza kartel hutniczy już nie przyniósł, bo „już nastąpiła”, wśród wrzasku radosnego prasy „sanacyjnej”...

Węgiel... Rekiny węglowe (80% kapitału niemieckiego!) wystąpiły wobec Rządu w sposób niesłychanie zuchwały! Nietylko nawet nie przyrzekli żadnej obniżki, ale przez odebranie rabatów, podrożyli cenę węgla. I dziś jeszcze zabierają się do ograniczenia produkcji do wyrzucenia ludzi i do obniżania zarobków zatrudnionym!

Cement. Pisma „sanacyjne” doniosły krzykliwie o jakoby rychłej „obniżce” cen o 25%. Okazało się to kłamstwem. Teraz już trochę skromnie przyrzeka się „obniżkę” o... 20%!

Nafta. Nietylko niema żadnej istotnej obniżki, tak, że wiesz — ba nawet po dworach! — nadal łuczycyem świeci, ale — jak to już piętnowaliśmy — istnieją oszukańcze „porozumienia lokalne”, które cenę nafty śrubują szalbierczo ponad wyznaczony poziom.

Cukier. „Obniżka” 20 groszowa, nie wszędzie wykonana, a już odbita na rolnikach (obniżka cen buraków) i na placach robotniczych, nie mogła poprawić konsumpcji. Ale mimo tej „obniżki” kartel cukrowy — co jeszcze osobno ściśle wyliczymy — zarabia na konsumpcji, już po potrąceniu strat na eksporcie, blisko 90 milionów złotych NETTO!

Chyba wystarczy!

Za powyższe „ofiary” na rzecz „ożywienia (!) życia gospodarczego” spekulanci kapitalistyczni już dostali „indywidualne” obniżki taryf kolejowych i to takie, że już „ofiary” sobie pokryli i jeszcze „na czysto” zarabiają.

A teraz dostają zapowiedzianą w Senacie „ustawę scaleniową”. Odrzucamy wszelki sentyment i tych, w których ona bije bierzemy tylko jako składnik naszego gospodarstwa, a więc jako element produkcji i konsumpcji.

„Ustawa scaleniowa” pogarsza ogólną egzystencję mas pracujących w sposób, który w Sejmie oświetlono wszechstronnie. Pogarsza zatem podstawę sprawności i wydajności pracy, pogarsza warunki produkcji... Ale równocześnie pogarsza warunki konsumpcji, bez której sama produkcja traci cel i sens.

Ogólne zatem saldo całej dotychczasowej „akcji obniżki cen”, łącznie z „ustawą scaleniową”, jest takie: do ciężkiej biedy wsi i całego wogóle kraju dodaje się pogorszenie egzystencji szerokiej mas, wszak wytwórców a równocześnie spóżywców... A ponad tem wszystkim nowe przywileje i nowe tysiące nielicznej warstwy kapitalistycznej.

Dzieje się coś, co nasz — wewnętrzny! — kryzys gospodarczy tylko pogłębia i Polskę popycha prosto ku ruinie!...

Pozostaje sprawa odpowiedzialności za to, co się dzieje, bo takiego rozpazania, do jakiego doszła burżuazja polska specjalnie za „sanacji”, nie spotka nigdzie! W sprawie powyższej zastrzegamy sobie głos osobny. kcz.

Japonja i Liga Narodów

Sprzeczne wiadomości. Decyzja dopiero w poniedziałek

„Exchange Telegraph” donosi z Tokio jakoby na posiedzeniu gabinetu japońskiego zapadła uchwała o wystąpieniu z Ligi Narodów w dniu 18 lutego.

Wiadomości ta stoi w sprzeczności z wiadomościami podanymi przez Agencję Reutersa i British United Press. Według tych informacji zapowiedziane na wczoraj posiedzenie japońskiej Rady Ministrów zostało odwołane, ponieważ

Rząd ustalił już na poprzednich posiedzeniach postępowanie Japonji wobec Ligi Narodów oraz w sprawie prowincji Dżehol. Przewidywać wobec tego należy, iż ostateczne decyzje w sprawie ewentualnego wystąpienia Japonji z Ligi Narodów jeszcze nie zapadły, a zapadną dopiero w poniedziałek.

Według doniesień z Tokio, prasa japońska zajęła stanowisko jednomyślne w sprawie zarówno raportu „Komisji 19-tu” Ligi Narodów, jak i projektu zastosowania w sprawie mandzurskiej procedury, przewidzianej w artykule 15-tym Paktu Ligi Narodów. Prasa japońska podkreśla, że w ten sposób usiłuje się „przemycić” projekt podania Mandzurji pod międzynarodową kontrolę. Japonja za żadną cenę nie zgodzi się na kontrolę międzynarodową Mandzurji.

Wojna Peru z Kolumbją

NA FRONCIE.

Wiadomości z teatru wojny między Peru i Kolumbją brzmią sprzecznie. Według oficjalnego komunikatu, wydanego przez sztab wojsk Kolumbji, wojska peruwiańskie poniosły klęskę pod miastem Letycja.

O INTERWENCJĘ LIGI NARODÓW.

Rząd Kolumbji wystąpił wczoraj do Ligi Narodów z oficjalnym wnioskiem niezwłocznego zwołania posiedzenia Rady Ligi Narodów celem omówienia zażądania o Letycję. Nota rządu Kolumbji powołuje się na artykuł 15-ty Paktu Li-

gi Narodów. Rząd Kolumbji stwierdza przy tem, że stosunki dyplomatyczne z Peru zostały zerwane i że grozi wybuch wojny.

Sekretarz generalny Ligi Narodów zwołał nadzwyczajne posiedzenie Rady Ligi Narodów na poniedziałek.

Po zamachu na Roosevelta

Stan zdrowia burmistrza Chicago, Czermaka, według ostatnich raportów lekarskich, jest zadawalniający. Lekarze zbadali poczytalność umysłową zamachowca Zingary i stwierdzili, że jest on w pełni władz umysłowych i ponosi całkowitą odpowiedzialność za swój czyn.

Prezydent Roosevelt przybył onegdaj do Nowego Jorku. Wielotysięczny tłum, zgromadzony na dworcu i ulicach, urządził Rooseveltowi burzliwą owację.

Przejazd Roosevelta z dworca kolejowego do mieszkania odbył się z zachowaniem wielkich środków ostrożności. Samochód prezydenta otoczony był gęstym kordonem policji na motocyklach. Samochód prezydenta poprzedzały wozy pancerne, uzbrojone w karabiny maszynowe. Również za samochodem prezydenta jechały samochody opancerzone.

Krwawe starcia w Berlinie

W ciągu nocy z piątku na sobotę doszło znów do szeregu ostrych starć w Berlinie. W zachodniej części miasta wywnika na ulicach ożywiona strzelanina pomiędzy robotnikami i hitlerowcami. Jeden ze „szturmowców” został

ciężko ranny. Do podobnego starcia doszło również w dzielnicy podmiejskiej Spandau. W czasie bójek, jakie miały miejsce w północnej części miasta, jeden hitlerowiec otrzymał postrzał w twarz.

Styczeń przyniósł

zmniejszenie wpływów Skarbu Państwa

Wpływy z danin publicznych i monopolu w styczniu r. b. zmniejszyły się w stosunku do grudnia ub. roku o 23,1 milj. zł., wynosząc ogółem 130,5 milj. zł.

W zakresie podatków bezpośrednich zwyczajnych, wpływy zmniejszyły się o

15,8 milj. zł., wynosząc w styczniu b. 44,1 milj. zł.

Naogół w styczniu obniżyły się w stosunku do grudnia wpływy z wszystkich ważniejszych podatków.

Natomiast podatki pośrednie wzrosły z 12,5 milj. zł. w grudniu ub. roku do 16,4 milj. zł. w styczniu b. r.

Dwie następne grupy danin — cla oraz opłaty stempowe i daniny pokrewne — ujawniły w styczniu spadek wpływów. Wpływ z cel osiągnął nienotowany od dawna niski poziom, a mianowicie 7 milionów zł., opłaty zaś stempowe i daniny pokrewne wyniosły 8.474.000 zł.

Wreszcie monopole państwowe wpłaciły w styczniu b. r. do skarbu państwa o 8,7 milj. zł. mniej, niż w grudniu ub. r. czyli ogółem 48 milj. 482 tysiące złotych.

W jutrzejszym „Robotniku”

- 1) dokończenie artykułu tow. T. Regera o t. zw. ustawie scaleniowej;
- 2) mowa tow. T. Matuszewskiego o nowej ustawie samorządowej z punktu widzenia dzielnicy zachodnich;
- 3) bezpłatny dodatek;
- 4) feljtony, ostatnie depesze, wiadomości z całego kraju.

Hitler uderza w „Centrum”

Duże wrażenie w kołach politycznych wywołało rozporządzenie Rządu o zawieszeniu centralnego organu partji katolickiej „Centrum” dziennika „Germanji”, oraz drugiego organu katolickiego „Volkszeitung”. Oba dzienniki zawieszono zostały na przeciąg trzech dni. Dotychczas represje polityczne wobec prasy, dotyczyły wyłącznie dzienników socjalistycznych i komunistycznych.

Francja i Włochy

Ton wzajemny prasy francuskiej i prasy włoskiej staje się coraz bardziej ostry. Zwłaszcza gwałtownie atakuje prasa faszystowska francuskich polityków radykalnych, z Herriotem na czele.

Moskiewski spis „trockistów”

Berlin, 18 lutego. (ATE.). Śledztwo w sprawie zamieszanych w spisku przeciwko Stalinowi „trockistów” z byłym komisarzem Preobrażeńskim na czele dobiega końca. Jak się obecnie okazuje ilość aresztowanych „trockistów” przekroczyła 140 osób. Aresztowanie b. komisarza Preobrażeńskiego zrobiło w Moskwie tem większe wrażenie, że łączyła go w swoim czasie wielka przyjaźń z Leninem.

Ustawa samorządowa, „Fundusz Pracy”

Wczorajsze posiedzenie Sejmu

Przeciwko ustawie samorządowej Posiedzenie Sejmu

Oświadczenie Z. P. P. S. złożone przez tow. Adama Ciołkosza

Z. P. P. S. przypomina, że od pierwszych lat istnienia Sejmu Rzeczypospolitej prowadził walkę o usunięcie najbardziej piekących niedomagań samorządu terytorjalnego w Polsce, a przede wszystkim o DEMOKRATYCZNE PRAWO WYBORCZE do ciał samorządowych w tych częściach Polski, które go do tej pory są pozbawione.

Z. P. P. S. stwierdza jednocześnie, że Sejm w latach 1924—1927 przy wybitnym współdziałaniu Z. PPS, doprowadził do III czytania wspólne dla całej Polski ustawy samorządowe, a jedynie skutkiem odroczenia i rozwiązania Sejmu uniemożliwione zostało wówczas ostateczne uchwalenie tych ustaw.

Przypominając oświadczenie wicepremiera Bartla z dnia 11. II 27, iż Rząd pomajowy „nie może zgodzić się, aby dla jakiegokolwiek doktryny podciągano pod jeden szablon ustroju stosunki różne, wyrażające się w różnicach form organizacyjnych”, stwierdza Z. PPS, że wyłącznie na rządy pomajowe spada odpowiedzialność za niedojście do skutku ustaw samorządowych w r. 1927, dla których uchwalenia Sejm posiadał zapewnioną większość.

Z. PPS podtrzymuje swe stanowisko z lat 1928 — 1930, iż Sejm obecny powinien ograniczyć się do załatwienia najpilniejszych konieczności ustawowych w dziedzinie samorządu polskiego, za które uważamy:

1) rozciągnięcie 5-przymiotnikowej ordynacji wyborczej na gminy miejskie i wiejskie w Małopolsce,

2) przywrócenie samorządu powiatowego w Małopolsce,

3) załatwienie sprawy zgromadzeń gminnych w b. Kongresówce,

Przyjęta przez większość rządową w II czytaniu ustawa samorządowa bez istotnej potrzeby wprowadza na terytorjum całego Państwa jednolity ustrój ciał samorządowych. Wprowadzenie gmin zbiorowych na terenie województw południowych i zachodnich nie da się w chwili obecnej usprawiedliwić ani koniecznościami państwowymi, ani samorządowymi.

Ustawa ta zadaje cios istocie i treści życia samorządowego, a ponadto odsuwa od udziału w nim szerokie masy ludowe.

Pozbawia ona czynnego prawa wyborczego około 1.700.000 młodzieży w wieku lat 21—24, pod pozorem, iż 211.000 młodzieży pełni w tym czasie służbę wojskową.

Przyznaje czynne prawo wyborcze zawodowym wojskowym, nie dopuszczając do niego wojskowych niezawodowych i w ten sposób przesądza zasady praw wyborczych, które reguluje ustawa konstytucyjna.

Ordynacja wyborcza, w odmienny sposób uregulowana dla miast i odmiennie dla gmin wiejskich, jest niesprawiedliwa, zawila i mało zrozumiała dla ludności. W gminach wiejskich wprowadza ta ustawa pośrednie i zasadniczo jawne wybory, przyczem uznaniu starosty pozostawia dobór politycznie odpowiedzialnego mu systemu głosowania.

W gminach miejskich przez zmniejszenie liczby radnych i przez krajanie miast przetrzymano administracji rządowej na okręgi wyborcze, uniemożliwiając im osiągnięcie pełnego wyrazu w reprezentacji gminnej.

Ustawa zamyka drogę klasie robotniczej do rad i zarządów gminnych. Cenzus zamieszkania jednorocznego, z którego wyjątki uczyniono tylko dla kamieniczników i obszarników, utrudnia nabycie praw wyborczych reemigrantom, robotnikom rolnym i sezonowym. Wymóg czytania i pisania zamyka wstęp do rad gminnych nieraz bardzo wartościowym jednostkom z pośród klasy pracującej, którym brak szkół, zawiniony przez klasy rządzące, uniemożliwił dostęp do oświaty. Wreszcie wymóg wykształcenia gimnazjalnego, a w największych miastach polskich — nawet i wyższego, odcina synów klasy robotniczej od możliwości objęcia obowiązków zawodowych przełożonych gmin i ich zastępców.

Wewnętrzny ustrój samorządu oparto na przetrucaniu kompetencji od rady gminnej do zarządu gminnego i od zarządu gminnego do przełożonego gminy, przyczem zarząd gminy uzyskuje nawet kauczkowe prawo zawieszania każdej uchwały rady gminnej, „sprzecznę z interesem gminy”, a przełożony gminy — do zawieszania takich uchwał zarządu gminnego. Oddaje to całkowicie rady gminne — którym odebrano nawet prawo wyboru swego prezydium — pod kontrolę zarządów gmin, zaś zarządy gmin pod kontrolę przełożonych gmin. Ustawa wprowadza zasadę odpowiedzialności jednostkowej, sprzeczną z wychowawczą rolą samorządu i obniżającą związek szerokiej masy ludności z samorządem. Odpowiedzialność ta jest atoli jednostronna, czego przejawem jest choćby kadencja zawodowych przełożonych gmin dwukrotnie dłuższa od kadencji rad gminnych.

Pełna jest natomiast zależność ciał samorządowych od władz nadzoru rządowego. One zarządzają wybory, one je sprawdzają, one mają prawo zawieszania każdej uchwały ciał ustrojowych samorządu, one mają prawo rozwiązywania rad i zarządów gminnych. Ich zgody wymaga wybór przełożonych gmin, pod rygorem ustanowienia komisarzy rządowego, którego okres urzędowania trwać może pełny rok. Wyposażenie przełożonych gmin w niesłychanie szerokie kompetencje i podporządkowanie ich rządowym władzom nadzorczym, oddaje zatem samorząd całkowicie w ręce biurokracji samorządowej oraz rządowych władz nadzorczych.

Cały szereg spraw odsyła ustawa do rozporządzeń wykonawczych ministra spraw wewnętrznych i stwarza w ten sposób dla niego szereg pełnomocnictw, wkraczających nieraz bardzo głęboko w wewnętrzne życie samorządu. M. in. wszelkie przepisy wyborcze odesłane zostały do regulaminów, które wydać ma minister spraw wewnętrznych, a które jeszcze bardziej podważyć mogą demokratyczne zasady wyborcze.

W tym stanie rzeczy trudno więcej mówić o samorządzie terytorjalnym w Polsce. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA TĘ USTAWĘ SPADA NA RZĄD OBECNY I NA SEJMOWĄ WIĘKSZOŚĆ RZĄDOWĄ.

Z. PPS reklamuje prawo mas ludowych do nieskrepowanego kierowania losami samorządu terytorjalnego i stwierdza, że odepnięte dziś od samorządu, BĘDĄ KLASY PRACUJĄCE WALCZYŁY O PRZYWRÓCENIE W POLSCE DEMOKRACJI, której integralnym czynnikiem jest pełny i swobodny rozwój samorządu. OBALENIE DYKTATURY „SANACYJNEJ” BĘDZIE W TYM KIERUNKU GŁÓWNYM I ROZSTRZYGAJĄCYM KROKIEM.

Z. PPS stwierdza zarazem, że idąc krok za krokiem faszycyzacja całego aparatu publicznego i wypieranie przez dyktaturę mas robotniczych i chłopskich z należnych im placówek życia publicznego, nie powstrzyma ani nie osłabi pochodu naprzód mas ludowych ku wolności, ku rządowi robotniczo-chłopskiemu.

Z. PPS głosować będzie przeciwko ustawie.

Kartel cementowy targuje się jak przekupka...

Przedstawiciele kartelu cementowego na konferencji, odbytej w Ministerjum Przemysłu i Handlu, wyrazili zgodę na niższe cenę cementu o 20 proc. Zniżka ta miałaby wejść w życie z dn. 1 marca i obowiązywać do 1 lipca r. b.

Kartel cementowy zastrzegł sobie możliwość powrotu po tym terminie do kwoty starych cen, w zależności od następstw, jakie obniżka obecna pociągnie dla produkcji i zbytu.

Przedstawiciele Ministerjum Przemysłu i Handlu podtrzymali żądanie niższej ceny cementu o 25 proc. W kołach zainteresowanych uważają, że kwestia 5-procentowej różnicy między żądaniem Ministerjum a niższą, zadeklarowaną przez kartel cementowy, będzie rozstrzygnięta w najbliższych dniach. (Press).

USTAWA SAMORZĄDOWA.

Wczoraj Sejm od rana przystąpił do trzeciego czytania ustawy samorządowej.

OSWIADCZENIA KLUBÓW POSELSKICH.

W imieniu Klubu Narodowego odczytał deklarację pos. *Wierczak*, który reasumuje wszystkie objeje, wysuwane w dyskusji i oświadcza, że z przepisami tej ustawy Klub jego nie chce mieć nic wspólnego i stanowczo im się przeciwstawia. Przestrzega przed ujemnymi skutkami uchwalenia ustawy w proponowanym brzmieniu.

W imieniu Klubu Ludowego deklarację odczytuje pos. *Langer*. Przedłożona ustawa jest grobem samorządu, a obywateli oddaje samosądowi biurokracji. Klub Ludowy będzie zwalczał ustawę wszystkimi środkami prawnymi aż do chwili upadku biurokracyjnej dyktatury.

OSWIADCZENIE Z. P. P. S.

Deklarację Z. PPS odczytał pos. tow. *Ciołkosz*. Treść deklaracji podajemy tuż obok z małymi skrótami.

Pos. *Chrucki* odczytuje deklarację w imieniu Klubu Ukraińskiego. Po utracie resztek praw obywatelskich w samorządzie, narodził się ukraińskiemu nic już nie zostało. Autorzy ustawy zupełnie zapomnieli o zobowiązaniach międzynarodowych i o własnych polskich ustawach.

Oświadczenie, złożone przez pos. *Chądzyńskiego* w imieniu Klubu NPR, kładzie główny nacisk na ziemie zachodnie, mające skomplikowaną strukturę gospodarczą i przodujące w kulturze społecznej. Uciążliwy nadzór władz państwowych nad czynnościami samorządu i oddanie władzy w ręce jednoosobowego prezydenta i burmistrza jest wyrazem nieufności do ludności miejskiej.

Treścią deklaracji, złożonej przez pos. *Sommersteina* w imieniu Klubu Żydowskiego, jest to, że ustawa ogranicza prawa ludności żydowskiej. Ustawa stawia pod znakiem zapytania możliwość uzyskania przez Żydów należytej im reprezentacji w organach samorządu. Wobec odrzucenia wszystkich poprawek, Koło żydowskie głosować będzie przeciw ustawie.

Ostatnią wreszcie deklarację zgłosił w imieniu Klubu Chrześcijańskiej Demokracji pos. *Częściak*. Oświadczenie klubu Ch. D. stwierdza, że projekt ten jest wyrazem dążności „regimu” do utrwalenia omnipotencji biurokracji.

Po końcowym przemówieniu referenta pos. *Polakiewicza*, przystąpiono do głosowania. W ośmiu wypadkach głosowanie odbyło się imiennie za kartkami.

Wszystkie poprawki, zgłoszone przez pos. *Wojciechowskiego* (Kl. Nar. i Kl. Ukr.) zostały w głosowaniu odrzucone. Lewica poprawek nie zgłaszała.

Następnie odbyło się głosowanie nad całością ustawy, również imiennie za kartkami.

Oddano głosów 292, w czem okazało się nieważnych 2 głosy, przeciw ustawie 91 głos, za ustawą 199 głosów.

„FUNDUSZ PRACY”.

Przed przystąpieniem do referowania tej ustawy, zażądał głosu w sprawie formalnej

pos. *Langer* ze Str. Lud., który zaproponował ponowne odesłanie projektu do Komisji Ochrony Pracy z tem, żeby osiągnięta opinia Komisji Budżetowej i Skarbowej, a to dla tej racji, że proponowana ustawa zawiera nowe obciążenie dla ludności.

Marszałek ten wniosek formalny podał pod głosowanie. Sejm odrzucił go większością BBWR.

Referent pos. *Sowtiski* jest pełen zachwytu dla tego, co w ostatnich siedmiu latach zdziałano w faszystowskich Włoczech i marzy o podobnych wielkich robotach inwestycyjnych w Polsce.

W dyskusji przemawiał pierwszy pos. *Rymar* (Kl. Nar.), który przestrzega przed fantazyjnością tych pomysłów, które zemszczają się na najbiedniejszych.

Następny mówca pos. *Margul* (Kl. Ludowy) stwierdza, że żyjemy w okresie epidemii funduszy. Jedną pustą kieszeń chce się napelnić z drugiej pustej kieszeni. W latach dobrej koniunktury ministrowie twierdzili, że jest „byczo” i przejedli 560 milj. zł. nadwyżki. Coście zrobili z temi 500 milionami — zapytuje mówca, zwracając się do ław BB.

Pos. *Burda*: Napewno nie ukradliśmy. Pos. *Margul*: Owszem, ukradliśmy, boście użyli na wybory 8 milj. To ministrowie ukradli. (Okłaski na lewicy. Wielka wrzawa i okrzyki na ławach BB. Wicemarszałek *Małowski* przywołuje mówcę do porządku). MOWA TOW. A. SZCZERKOWSKIEGO.

Mówca nasz stwierdza, że cel ustawy jest bardzo dobry, ale organizacja i sposób finansowania są wadliwe. Minimum potrzebne dr. agystencji wynosi obecnie 8 zł. dziennie, tymczasem ustawa przewiduje płacę 3 zł. dziennie. Nic nie mówi ustawa o przestrzeganiu przepisów ustaw socjalnych. Dalej przesyłanie robotników w inne okolice może się odbywać tylko za ich zgodą, nie powinno być przymusu. Naszym zdaniem — powiada mówca socjalistyczny — wąż plwie jest, czy uda się zatrudnić 100 tys. robotników, tymczasem prasa „sanacyjna” już pisze o 200 tys. To jest okłamywanie opinii publicznej i szerzenie złudzeń. Najbardziej oburzającym jest jednak, że głównym źródłem dochodów tego funduszu ma być opodatkowanie robotników w wysokości 1% od ich nędznych zarobków, narówni z przemysłowcami. Mówca nie wierzy, aby tą drogą udało się zebrać fundusz, jaki przewidują twórcy ustawy.

Mówca nasz kończy oświadczeniem, że Rząd, który opiera się na kapitalistach nie potrafi rozwiązać kryzysu. Przed nami stoi dzisiaj zagadnienie przebudowy całego ustroju na ustrój socjalistyczny. (Okłaski).

Po dłuższej dyskusji, w której zabierał głos z ramienia Z. PPS, jeszcze tow. *J. Grzeźczanowski*, ustawę o „Funduszu Pracy” uchwalono głosami BBWR.

Nastąpiły pierwsze czytania. Posiedzenie następuje jutro o g. 10 rano.

Kto łamie front proletariacki w Polsce?

Polscy „stalinowcy” o „kostrzewo-trockistach”

Opozycja w obrębie K. P. P. (Komunistycznej Partii Polski) w ostatnich czasach wzmogła się. Częściowo utworzyła już własne centra organizacyjne i wydaje własną literaturę. Pisałem niedawno, jak zareagował na ten fakt VI zjazd K. P. P. Obecnie K. P. P. („stalinowcy”) są zmuszeni referować o roli w ruchu komunistycznym na szpaltach pism „Kominternu”. W styczniowym zeszytach organu „Kominternu” p. t. „Die Komunistische Internationale” znajdujemy na str. 32 i nast. ciekawy artykuł niejakiego „Alberta” p. t. „Wystąpienie kostrzewo-trockistów w Polsce”. Zobaczymy, jak „stalinowiec” oświetla fakty.

Przedewszystkiem powiada, że „trockiści” początkowo nie mieli wpływu. Właściwą pomoc im dała dopiero pravicowa opozycja Kostrzewy i Warskiego, która już w latach 1923/24 popierała Trockiego. Obecnie „kostrzewiści” i „trockiści” pracują razem. Usamodzielenie się organizacyjne nastąpiło dopiero w połowie roku ubiegłego (1932). Oparcie opozycji znalazła w grupie żydowskich robotników włókienniczych oraz w dwóch grupach młodzieży w Warszawie. Nic dziwnego, że w Warszawie — dodaje Albert — bo tu nacisk drobnoburżazyjnego otoczenia jest znaczny, a pozatem sprzyjają rozłamowcom „lewicowe manewry” Bundu. Tworzące się grupy trockistów zna-

ły także oparcie na prowincji. W Belgii zaczęli wydawać polski organ „Proletariat”, który kolportują w Polsce. Rozpoczęli wydawnictwo broszur Trockiego w języku polskim i nawiazali stosunki z zagranicznymi centrami „trockizmu”. Trocki sam udzielił swoim zwolennikom wskazówek organizacyjnych — aby przystąpili do pracy masowej i roboty wydawniczej, „nie sobie nie robiąc z poparcia ze strony ochrania”. Tak podaje instrukcje Trockiego Albert. Ciekawa rzecz, iż podając tę (rzekomą) „instrukcję” o „ochronie”, przytacza w nawiasach ścisłą cytata z instrukcji Trockiego („nie wpaść w drobnoburżazyjny sentymentalizm”). Widocznie w pojęciach Alberta jest to jedno i to samo!

Czego więc chcą ci „kostrzewo-trockiści”?

Otóż pokazuje się, iż ci „odszczepieńcy”, którym „stalinowcy” — jak opowiada Albert — „zniszczyli ich aparat techniczny i spaliłi wydaną przeciw kierownictwu K. P. P. ulotkę”, — chcą ni mniej ni więcej tylko „jedynego frontu z socjal-faszystami”, to zn. P. P. S. i Bundem. Doszli w swem „zaslepieniu” do takich „okropności”, że proponują „socjal-faszystom” uczciwy blok w walce z faszystem. To napawa p. Alberta takim wstrętem i oburzeniem, że nie znajduje wprost dostatecznie ostrych słów, aby napiętnować postępowanie

ohydnych „renegatów”.

Przyjrzyjmy się, na czem polega teoretyczne uzasadnienie „kostrzewo-trockizmu”. Otóż w swoim „memorjale”, złożonym egzekutywie „Kominternu”, „kostrzewo-trockiści” inaczej oceniają rolę socjalizmu niż „stalinowcy”. Odrzucają nawet wyraz „socjal-faszizm”, jako „bezwzględnie oszczerstwo”. Albowiem dla „kostrzewo-trockistów” socjalna demokracja jest przedstawicielką demokratycznej drobnej burżuazji. Memorjal powiada, iż

„PPS jest trzecią partią burżuazji, zwolenniczką parlamentarnej demokracji w epoce gnicia kapitalizmu, gdyż w epoce kryzysu kapitalistycznego systemu, w epoce panowania monopolistycznego kapitalizmu, faszystowskie rządy, t. zn. rządy kapitalistycznej oligarchii, są ciężkiem brzemieniem dla drobnej burżuazji (chłopskiej)”.

Wobec tego „kostrzewo-trockiści” uważają, iż socjalna demokracja (PPS) szczerze walczy z faszystem w obronie drobnej burżuazji. Wobec tego również PPS może być sojusznikiem komunizmu, aczkolwiek — „chwilowym i nie zdecydowanym”.

Zdawałoby się, że ta „teoria” powinna znaleźć uznanie u komunistów. (Sko-ro PPS okazuje się partią „drobnoburżazyjną...”). Ale p. Albert prosto szaleje z oburzenia! Cytuje jednego z ideologów kostrzewo-trockizmu, Krakowskiego, który — opisując sytuację w Niemczech — powiada, iż „socjalna demokracja w danej chwili jest zainteresowana w walce z Hitlerem”.

Wszystko to wzbudza nienawiść naszego „stalinowca”, gdyż — jak powiada — wedle stalinizmu

„socjalna demokracja jest głównym społecznym oparciem burżuazji dla całego historycznego okresu, zaś droga do zwycięstwa nad faszystem prowadzi przez zlikwidowanie masowej podstawy socjal-faszyzmu”.

Tymczasem ci „kostrzewo-trockiści” powiadają, że narazie można z PPS współdziałać, bo obecnie głównym wrogiem proletariatu jest kapital monopolistyczny i faszizm, dopiero z czasem „PPS stanie się naszym głównym wrogiem”.

Z tych „teoretycznych” przesłanek wychodzą „kostrzewo-trockiści” chcieli — jak powiada Albert — zlikwidować rozłam w związkach zawodowych i zwrócić się do przywódców PPS z propozycją wspólnej walki z ofensywą kapitału. Z oburzeniem pisze Albert:

„Podczas wypadków brzeskich, gdy posłowie PPS byli w więzieniu brzeskim, powinniśmy byli (według kostrzewo-trockistów) zwrócić się do wodzów PPS z propozycją wspólnej akcji przeciw faszystowskiemu terrorowi i dla obrony praw demokratycznych”.

Najbardziej oburza Alberta, że ci „panikarze i kapitulanci” z obozu komunistycznej opozycji chcą uczciwego współdziałania z PPS i oskarżają zwłaszcza wodza K. P. P. Leńskiego, iż on to kieruje partją w duchu bezwzględnej walki z PPS.

W swych wybuchach nienawiści do

opozycji Albert nazywa „kostrzewo-trockistów” najbardziej lewą frakcją socjal-faszyzmu” i „awangardą kontrewolucyjnej burżuazji” (!).

Wszelka — powiada — „holota” („Lumpenzeug”), złożona z renegatów, gotowych do kapitulacji, zbiera się obecnie dokoła „trockistów”.

Naturalnie, wszystkich przywódców opozycji z K. P. P. wyrzucono, a w organizacji partyjnej przeprowadzono „szeroką kampanię śledczą”.

Tyle „stalinowiec” Albert o opozycji w swojej partji, o „kostrzewo-trockiźmie”.

Tej zabawnej teorii opozycyjnej o drobnoburżazyjności PPS nie będzie my tu, naturalnie, krytykowali. Ale zastanawia dzika nienawiść do idei jednego frontu proletariackiego w Polsce! K. P. P. czuje większą nienawiść do socjalistów, niż do faszystów. Każdą próbę wysunięcia w szeregach komunistycznych idei szczerego jednego frontu dusi się w sposób możliwie najbrutalniejszy. Zachodzi tylko pytanie, dlaczego w Niemczech i Austrii taktyka komunistów uległa pewnej zmianie? Czy to Leński z kompanją przelorsowali w „Kominternie” tę bezwzględną linię taktyczną dla Polski?

W każdym razie niech wiedzą polscy robotnicy (w tej liczbie robotnicy komunistyczni) komu zawdzięczają taktykę rozproszkowania frontu proletariackiego w walce z faszystem i kapitałem!

Kazimierz Czapliński.

Jeszcze o kulisach kartelu naftowego...

W sprawie kartelu naftowego, w szczególności praktyk obecnej jego dyirekcji, otrzymujemy z kół przemysłowych następujące dalsze uwagi:

Pisaliśmy już o tem, jak to kartel naftowy organizował w różnych ośrodkach kraju tajne umowy, czyli t. zw. „porozumienia lokalne” z pośrednikami i handlarzami, „porozumienia”, które w sposób jawny i świadomie oszukiwały nietylko krzywdziły konsumentów przez srubowanie cen nafty ponad ogólną normę, ale ponadto narażały na straty Skarb Państwa przez uchylanie się spekulantów od płacenia podatków...

I dziwna rzecz! Jakkolwiek machinacje powyższe demaskowaliśmy parokrotnie publicznie, podając konkretne fakty, to jednak zupełnie nie słyhać o tem, by czynnik kompetentny przeciw tym machinacjom wystąpił. Nie tylko bowiem przedtem założone „porozumienia” nadal prowadzą swój nieuczciwy proceder, ale ponadto powstają „porozumienia” nowe.

Cała ta historia jest tem dziwniejsza, że przecież należało się spodziewać, iż choćby tylko same władze skarbowe, ze względów czysto fiskalnych owym „porozumieniem” nadepta na pięty...

Ale jakoś nic się nie dzieje... W Ministerjum Przemysłu i Handlu jest, jak wiadomo, osobny departament górniczo-hutniczy, którym, jako Dyrektor, kieruje p. Czesław Peche, znany w kołach przemysłowych, opiekun i totumfakti kartelów (naftowego i węglowego).

Ciekawa rzecz, czy i co p. Peche przedsięwziął dla unicestwienia ujawnionych publicznie praktyk kartelu? A co w tym kierunku uczynił podwładny jego urzędnik p. Wrangel, specjalny... komisarz dla kartelu naftowego...?

Czy „ustosunkowanie” obecnej Dyirekcji kartelu okazało się silniejszym od kontroli władz...?!

Kartel naftowy, mimo wszystkie wysiłki, zdążające do jego skłeczenia, rozbiła się skutkiem wewnętrznych nieporozumień... Jak wiadomo, syndykat obecny otrzymał general-

ne wypowiedzenie na dzień 30-go kwietnia b. r.

O ileby nowy syndykat doszedł do skutku, to chyba pod inną Dyrekcją, która może nie znajdzie już odwagi na kontynuowanie skandalicznych obecnych praktyk na szkodę społeczeństwa i skarbu Państwa.

Co do wypowiedzenia, jakie otrzymał personel Syndykatu Przemysłu Naftowego z dyrekcją na czele, spodziewać się należy, że bezprzykładnie hojnie w ciągu 5ciu lat opłacana dyrekcja tego Syndykatu nie otrzyma pod żadną absolutnie nazwą ni pozorem dodatkowych „odpraw” na... otarcie łez. Byłoby to bowiem tembardziej oburzające, że concern naftowy „Małopolska”, którego rzeczona dyrekcja najmilszym jest pupilkiem, wyrzuca teraz właśnie na bruk dziesiątki swoich długoletnich i zasłużonych pracowników umysłowych, a to podobno, z powodu zachwianego budżetu tego concernu.

Ta właśnie przyjaźń obecnej dyrekcji syndykatu naftowego z concernem „Małopolska” wywołała rozdziewiek w łonie firm wchodzących w skład Syndykatu.

Trzy wielkie przedsiębiorstwa naftowe, przekonane o stronicznym traktowaniu firm przez obecna dyrekcję kartelu, żadną miarą nie chcą słyszeć o zawarciu nowej umowy

kartelowej, nawet pod „opieką” pana dyrektora Czesława Pechego, z powodu słusznej obawy, że dotychczasowa dyrekcja Syndykatu zostanie u steru, choćby w swoim częściowym składzie personalnym, nawet i w nowym syndykacie.

Wszystkie te okoliczności, będące publiczną tajemnicą w sferach naftowych, są, jak dotąd, skrzętnie ukrywane przed okiem społeczeństwa, a może i p. Ministra Przemysłu i Handlu.

Nie wiemy, czy w tych warunkach czynnik miarodajne zechcą myśleć nadal poważnie o zorganizowaniu przymusowego kartelu naftowego. Zdaje się, że Syndykat Naftowy, wymawiając posady swoim pracownikom, liczy się z ostatecznym rozwiązaniem obecnego kartelu, conajmniej pod dotychczasowym jego kierownictwem.

Historje, jakie dzieją się w obecnym kartelu naftowym, dowodzą najlepiej, jak paląca już koniecznością staje się wydanie ustawy kartelowej, któraby wprowadziła zupełną jawność umów kartelowych i to w takiej ściśle i zdecydowanej formie, by wszelkie — poza jawną umową — jakieś poufne, „uboczne porozumienia” bądź ustne, bądź pisemne, zostały raz na zawsze unie możliwione...

X.

Suma 416 milionów złotych wkładów oszczędnościowych w P. K. O., to najlepszy dowód zaufania do tej Instytucji. Przeszło milion obywateli składa swe oszczędności na książeczki P. K. O. A Ty?

P. K. O. jest osobą prawną i ustawowo gwarantuje swym klientom tajemnicę wkładów

MAŁY FELJETON STATYSTYKA

Zgóry przepraszam, że jestem dzisiaj — jak to powiadają — nie w sosie. Jestem przybity, przyłoczony i uginam się pod ciężarem własnej wagi i powagi, której dotąd, przez tyle lat, nie czulem. Przez tyle lat żyło się, jadło się, piło się, pracowało się, wałkono się, nie podejrzewając, że każdy krok, że każdy czyn zostaje przez kogoś zarejestrowany, zapisany i sumiennie rozważony. Człowiek żył, jak ten ptak śpiewający; do świata i jego urzędzeń żalu nie miał, do tytułów nie pretendował i gotów był wszystkim dać święty spokój, byleby jemu też w drogę nie wzięli.

Trwała ta sielanka tak długo, aż nie spotkałem się z pewnym statystykiem. Ten mnie dopiero oświecił. Niech go...

Od niego to przedewszystkiem dowiedziałem się, że nie jestem człowiekiem. „Owszem — powiedział — nie przeczę, ale co to jest człowiek? To żadne określenie. To nic. Przedewszystkiem — powiada — jesteś producentem”.

— Nie podobnego — zaprzeczyłem — od dwóch lat nic nie robię. Owszem, może wiesz o jakiejś pracy?

— Wszystko jedno. Ty możesz nic nie robić, ale na twoją głowę wypadła za tyle a tyle produkcji. A pozatem — dodał — jesteś konsumentem.

— Nie bardzo — wtrąciłem.

— Nie o to chodzi, ale na twoją głowę wypadła...

— Przepraszam, dlaczego na moją głowę, raczej na mój żołądek. Przecież o konsumpcję chodzi?

— Nie przerywaj. Tak się mówi. Otóż na twoją głowę wypadła rocznie tyle a tyle spożycia chleba, tyle a tyle kilo mięsa, tyle a tyle litrów mleka, wódki...

— Przepraszam, ale nie używam.

— Nie przeszkadzaj... tytoniu tyle kilo, cukru znowu tyle, żelaza tyle, cementu tyle...

— Kłamstwo, nie spożywam, nic podobnego.

— Nieznośny jesteś... Słuchaj, masz zapewne jakieś długi. Wiedz zatem, że prócz tych własnych długów ciąży jeszcze na tobie część długu państwowego, jako na głowie ludności.

— Przepraszam, nic nie słyszałem o mojej nominacji na głowę ludności.

— To żaden tytuł. Nie przerywaj! Wreszcie z dochodu społecznego przypada na ciebie tyle a tyle złotych.

— Czy można to odebrać i gdzie?

— zapytałem.

— Milcz i nie przerywaj mi. Jeżeli chodzi o koleje, to w roku 1932 mniej kilometrów przejechałeś, aniżeli w 1931 roku.

— Wogóle od trzech lat nie ruszyłem się z Warszawy.

— Statystyka lepiej wie. Wreszcie jeżeli chodzi o przestępczość to w roku ubiegłym wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim. Wykryto przestępstw tylko 86 procent.

— Za przeproszeniem — przerwałem — to ty wiesz o takich przestępstwach, których policja, ani władze nie wykryły?

— Tak jest. Takich jest 14 procent.

— I nie dałeś znać władzom śledczym?!

— Władzom nie udało się wykryć.

— A ty i statystyka zatailiście te przestępstwa? Może nawet niejedną zbrodnię?

Statystyk zmieszal się.

Skorzystałem z jego zmieszania i wyrzuciłem go z 4-go piętra przez okno.

Statystyka niewykrytych przestępstw wzrosła tego dnia o jedno przestępstwo.

ULTIMUS.

BEZROBOTNY prac. umysłowy, bez środków do życia, mający na utrzymaniu matkę, pr si o jakikolwiek pracę lub pomoc w naturze. Zgłoszenia do redakcji „dla Władysława C”.

Przegląd prasy

POEZJA I ŻYCIE.

„Gazeta Polska” drukuje poemat, tak, poemat, nie artykuł o przeforsowanej w Sejmie t. zw. ustawie scaleniowej, pogarszającej ubezpieczenia socjalne robotników. Z powodu pięknych słów, efektywnych frazesów, nie kompletnie nie da się wyluskać. Forma zabija wszelką treść. O to zresztą właściwie chodzi, by w nawale nic nie mówiących, ale ładnie brzmiących ogólników utopić prawdę, uspić czujność społeczeństwa, zbalamucić opinię.

Jedno z całego tego artykułu wywnioskować można, że organ pułkownikowski broni z zapalem ustawy, a więc interesów kapitalizmu i „sanacji”, i że ta obrona kapitalizmu w swej formie jest niedościgniona. Z treścią jest gorzej.

W obronie ustawy „Gazeta Polska” ma jeden argument: przeciwstawiają się jej przedstawiciele robotników, narzekają na nią kapitaliści, więc ustawa, jako „złoty środek”, ma być dobra. Jest to wątpliwej wartości argument. Cyfry, fakty, dane — przytoczone przez naszych posłów, stwierdzają, że na ustawie tracią tylko robotnicy. A że „narzekają” kapitaliści? Oni narzekają zawsze, zawsze im przeciw mało. Zresztą, czyż wybieranie „złotego środka” między kapitalizmem, a ruchem robotniczym i uznanie go za najlepsze stanowisko — nie jest głupstwem samem w sobie.

KARTELE.

Rząd wniósł do Sejmu ustawę kartelową. Nie od rzeczy będzie przytoczyć dziś opinię „Wieczoru Warszawskiego”, który słusznie stwierdza, że wniesienie tej ustawy jest wogóle mocno późnionie:

Jedno wszakże można już teraz powiedzieć, a mianowicie to, że ustawa kartelowa przychodzi grubo zapóźno. Należało z nią wystąpić wtedy, gdy rozpiętość cen między wyrobami kartelowymi z jednej, a płodami rolniczymi i wyrobami przemysłu nieskartelizowanego z drugiej strony, była znacznie mniejsza, gdy łatwiej było zamknąć „nożyce”. A także trzeba było z represjami wobec karteli występować wtedy, gdy roboty one tak dobre interesy, że nie opłaciłoby im się w odpowiedzi na te represje zamykać fabryk, czem obecnie grożą.

ZMIANY W RZĄDZIE.

Pogłoski o mających nastąpić zmianach w Rządzie podawane są już nawet ze szpalt „sanacyjnej” prasy. „Kurier Polski” pisze:

„na czele pewnej nowopowstającej państwowej organizacji eksportowej stanąć ma w najbliższym czasie jeden z członków Rządu.

W związku z tem lansowane są pogłoski o możliwości wejścia do gabinetu tegoż referenta generalnego budżetu (p. Miedzińskiego).

Coraz lepiej. Ten generalny referent budżetu był już niegdyś ministrem poczty. Nie najlepiej się wtedy w jego resorsie działo i Najwyższa Izba Kontroli Państwa wiele o jego gospodarce miała do powiedzenia. Czyżby „miarodajny czynnik” myślał, że społeczeństwo już o tem zapomniało?

CMENTARZYSKO.

„Głos Narodu” pisze: Parę dni temu grzebano samorząd, teraz znowu grzebie się wolność nauki. Jeszcze parę takich pogrzebów, a w Polsce nie już nie pozostanie. Chyba pustynia, po której już bez żadnych przeszkód hułać będą wiatry od Wechodu.

Do tego dodać trzeba jeszcze t. zw. ustawę scaleniową, niszczącą ubezpieczenia społeczne. To będą trzy „pogrzeby” w ostatnich dniach, a ile „pogrzebów” urządziła „sanacja” już przedtem. Istotnie Polska pod „sanacyjnymi” rządami podobna jest do cmentarza.

Między grobami chodzą ludzie smutni. S-ek.

Zjazd Z.A.S.P.U.

W Wielki Czwartek, 13 kwietnia, rozpocznie się w Warszawie doroczny walny zjazd Związku Artystów Scen Polskich (ZASP-u), na którym między inn. omówiona będzie sprawa losów b. Teatru Artystów i kwestji z nim związanych.

Na widowni międzynarodowej

BUNT KOLEJARZY RUMUŃSKICH.

Daty 14 i 16 lutego będą pamiętne w ruchu robotniczym Rumunii. W ciągu tych dwu dni bowiem kolejarze rumuńscy, jako przednia straż robotnicza, toczyli krwawą walkę z nienawistnym systemem rządzenia, ucieleśnionym w dyktaturze klikki wojskowej, której patronuje król Karol.

Bunt miał podłoże ekonomiczne. Stopa życiowa robotników i urzędników rumuńskich spada coraz niżej, finanse kraju są w stanie coraz gorszym, o polityce zagranicznej niema nadziei. Nie mogą zarządzić klęsce gospodarczej i w obawie przed narastającym niezadowolaniem mas, klikki wojskowa wymogła ogłoszenie stanu obłędzenia w dużej części kraju. Zamiast chleba — represje, więzienie, tortury policyjne.

Kolejarze podnieśli żągiw buntu. Jeszcze przedtem wybuchły tu i owdzie strajki, Policja dokonała licznych aresztowań, upatrując w każdym z aresztowanych komunistę.

Kiedy do warsztatów kolejowych w Cluj (Klausenburg) przyszła 15 b. m. policja celem ujęcia „prowodników”, nastąpiło coś nieoczekiwanego. Jeden z robotników zaalarmował kolegów syreną fabryczną. W jednej chwili 2 tysiące robotników zaprzęstało pracy. Do dyirekcji kolejowej udała się delegacja robotnicza, domagając się zwolnienia a-

resztowanych. Żądanie to odrzucono. Wówczas robotnicy zaaresztowali 10 dyrektorów i inżynierów, oraz 30 wyższych urzędników. Następnie przecięli połączenie telefoniczne i zabarykadowali się w warsztatach. 30 robotników kolejno sprawowało straż u wejścia. Tak minęło 24 godziny w naprężonym oczekiwaniu.

Wreszcie zjawiała się policja, nieco później nadciągnęła piechota w pełnym rynsztunku. Na szczęście do rozlewu krwi nie doszło. General, dowodzący załogą miasta, przyszedł do gmachu warsztatów i przemówił do robotników, obiecując im spełnienie ich żądań. Robotnicy opuścili warsztaty.

Ale wieczorem tegoż dnia rząd, mszcząc się za „porażkę” w Cluj, dokonał masowych aresztowań w całym kraju, sądząc, że w ten sposób udaremni wszelki opór.

Stało się inaczej. Kiedy w środę, 15 b. m., policja zjawiała się w warsztatach kolejowych Bukaresztu, by aresztować 13 robotników, powtórzyło się to samo, co przed dwoma dniami w Cluj. Robotnicy, już w liczbie 4 tysiące, zabarykadowali się w budynku.

Z początku policja i wojsko pozostawały w spokoju „obłądzonych”, nie dopuszczając jednak ich żon i krewnych, przybywających z posiłkami. Doszło do utarczek, w których toku wojsko poraz pierwszy użyło karabinów maszynowych, strzelając rzekomo w powietrze, jednak 24 osoby zostały ranne.

Dopiero nazajutrz o 6-ej rano wezwano trzykrotnie robotników do poddania się. Gdy to nie poskutkowało, nastąpił atak. Karabiny maszynowe posłyły w ruch. 9 robotników padło trupem.

Jak zduszone we krwi rewoltę kolejarzy rumuńskich. Teraz nastąpi dalszy ciąg zemsty na bohaterach robotników. 760 kolejarzy idzie pod sąd wojskowy. Represje wzmożą się. Możliwe, że rząd Wołwoda będzie zmuszony ustąpić, a na jego miejsce przyjdzie dyktatura klikki wojskowej.

Ale władze nie opanowały jeszcze sy-

tuacji. W zagłębiu naftowym Ploesti wybuchły rozruchy górników.

Wszystko wskazuje na to, że stan wzburzenia wśród robotników rumuńskich do najwyższego doszedł napięcia. Niestety w Rumunii klasa robotnicza jest zbyt nieliczna, by o własnych siłach dokonać przewrotu. Ale rewolta kolejarzy jest świadectwem obudzenia się robotników rumuńskich do walki ze zgnilym systemem królewsko - kapitalistycznym, jest oznaką, że już i na tym, zacofanym pod względem społecznym, odcinku bałkańskim, świadomość klasowa proletariatu duże poczyniła postępy.

FASZYZACJA LITERATURY I SZTUKI W NIEMCZECH.

Rząd Hitlera jest „wszechstronny” i troskliwą opiekę rozciąga nad wszystkimi dziedzinami życia. Naśladuje tu zresztą wzory we Włoszech i w Polsce. Do uniwersytetów jeszcze się nie zabrał, ale narazie zmieniono kierownika teatrów w Berlinie, któremu dodano na doradcę literackiego hitlerowskiego pisarza Jobsta, a z Akademji Literatury i Sztuki zmuszono do ustąpienia głośnego pisarza Henryka Manna (prezesa) i głośną malarke proletariacką, tow. Käthe Kollwitz. Popelnili oni te zbrodnie, że podpisali się pod odezwą, nawołującą do jedności robotniczej.

Do nabycia we wszystkich aptekach.

Wyszła z druku książka p. t.: **PRAWO PRACY W ŚWIETLE ORZECZEŃ SĄDOWYCH** w opracowaniu Włodzimierza Szczepańskiego, adwokata. Niezbędna dla adwokatów, sędziów i ławników Sądów Pracy, działaczy społecznych, pracowników i pracodawców. Książka zawiera około 500 tez orzeczeń Sądu Najwyższego w sprawach pracowniczych i ułatwia zainteresowanym orientowanie się w przepisach prawa pracowniczego. Cena zł. 5.-, z przesył. zł. 5.60. Do nabycia w KSIĘGARNI ROBOTNICZEJ Warszawa, Wawerska 9 tel. 229-70, P. K. O. 1228. 90

277!

Pierwsze wydanie wczorajszego „Robotnika” zostało skonfiskowane za jedną z uchwał Warsz. Okr. Kom. Rob.

Jest to 277-ma konfiskata od początku rządów „sanacji” i 17-ta w roku bieżącym.

Wniosek Z.P.P.S.

w sprawie zmian w wymiarze dodatku mieszkaniowego

ZPPS. zgłosił w czwartek następujący wniosek:

Sejm, zważywszy, iż:

1) rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 lipca 1924 w sprawie dodatku na mieszkanie (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 673) ustalona została wysokość dodatku na mieszkanie dla funkcjonariuszów państwowych i wojskowych zawodowych oraz emerytów, a to na mocy ustaw z dnia 12 czerwca 1924 (Dz. U. R. P. Nr. 52 poz. 525 i 526);

2) ustalona tem rozporządzeniem wysokość dodatku uzależniona została od miejscowości, w której odnośny funkcjonariusz państwowy ma siedzibę urzędową, zaś podział miejscowości na klasy, zależnie od liczby mieszkańców, ustalony został w załączniku 2 do § 4

cytowanego rozporządzenia;

3) przeprowadzony w dniu 9 grudnia 1931 r. powszechny spis ludności wykazał, że niektóre z pośród miejscowości, wymienionych w zał. 2 do § 4 cytowanego rozporządzenia, osiągnęły liczbę mieszkańców, kwalifikującą do przesunięcia do wyższej klasy, a to z IV do III, z III do II i z II do I, zaś przesunięcie to dotychczas nie nastąpiło, wzywa rząd do przesunięcia miejscowości, które według wyników ostatniego spisu ludności przekroczyły liczbę 10.000, względnie 40.000, względnie 80 tysięcy mieszkańców do odpowiednio wyższych klas dla wymiaru dodatku na mieszkanie dla funkcjonariuszów państwowych i wojskowych zawodowych oraz emerytów.

Zgromadzenie Ligi Narodów

zdecyduje o konflikcie chińsko-japońskim

GENEWA, 17 lutego (ATE). Minister spraw zagranicznych Belgii Hymans ogłosił dziś oficjalnie o zwołaniu zgromadzenia Ligi Narodów na 21 lutego popołudniu. Sekretarjat generalny Ligi ogłosił dziś raport komisji 19-tu, zawierający zalecenia w sprawie zatargu mandzurskiego.

Do raportu dołączone jest pismo Hymansa, który stwierdza, że załatwienie zatargu w porozumieniu z obu rząda-

mi okazało się niemożliwym. Postępowanie pojednawcze, przewidziane w artykule 15-ym, ustęp 3-ci Paktu Ligi Narodów, zostało zakończone, a następnie rozpoczęło się postępowanie w myśl artykułu 15-go ustęp 4-ty. Na wstępie nadzwyczajnej sesji Zgromadzenia Ligi Narodów przedstawiciele Japonii i Chin złożyli deklaracje.

Głosowanie oczekiwana jest w piątek przyszłego tygodnia.

Dalsze rozruchy w Rumunii

WIEDEŃ, 17 lutego (ATE). Z Bukaresztu donoszą, że ubiegłej nocy 350 robotników towarzystwa naftowego „Astra Romani” w Ploesti porzuciło nagłe pracę. Powodem strajku było uwięzienie przez władze pewnego przywódcy robotników, komunisty. Robotnicy żądają jego uwolnienia. Robotnicy zmiały dziennej rafinerii naftowej opuścili warsztaty i zgromadzili się w hali maszyn, nie chcąc jej opuścić, dopóki żądania ich nie będą uwzględnione. Inżynierowie usiłowali skłonić robotników do podjęcia pracy. Próby te okazały się

bezskuteczne, tak że w końcu policja żandarmerja były zmuszone do interwencji. W ciągu nocy większa część strajkujących okazała się ustępliwą i po wróciła do pracy. Policja dokonała w Ploesti licznych aresztowań celem uniemożliwienia dalszych rozruchów. Wśród aresztowanych znajduje się również kierownik administracji rafinerii naftowej „Astra Romana”, który podobno miał odgrywać wybitną rolę w ostatnich wydarzeniach i był jednym z organizatorów wrzenia wśród robotników.

Rząd jugosłowiański przeciw Jezuitom

BELGRAD, 17 lutego (ATE). Do Skupczyny wpłynął projekt ustawy zgłoszonej przez 54 posłów stronnictwa rządowego w sprawie wysiedlenia Jezuitów z Jugosławii. Jezuiti, którzy są obywatelami zagranicznymi, będą musieli opuścić Jugosławie w ciągu 48 godzin. Natomiast Jezuiti, posiadający obywatelstwo jugosłowiańskie zo-

staną internowani na wyspie Lissa. Majątek zakonu Jezuitów będzie skonfiskowany.

Wniosek zarzuca Jezuitom ślepe posłuszeństwo wobec Watykanu, który sprzyja polityce włoskiej wobec Jugosławii. W tych warunkach Jugosławia nie może robić różnicy pomiędzy Rzymem papieskim a Rzymem Mussoliniego.

Mały feljeton o niewielkiej książeczce

Przed kilku laty, w okresie „rządów sejmowych”, chłopci znaczyli jeszcze coś w Polsce. Nie tyle wprawdzie, na ile pozwalala im liczba, bo przedstawiciele wsi różnieli się między sobą w poglądach na najważniejsze sprawy polityczne; bogatsi zaczęli od razu trzymać ze szlachty i mieszczaństwem, ogarniętem wówczas przez szal nacjonalistyczno-klerykalny. W każdym razie chłopci mieli głos, nieraz rozstrzygający we wszystkich ważnych sprawach państwowych.

Dzisiaj chłopcy w Polsce nie znaczą nic. W Sejmie przedstawicielstwo ich siedzi zepchnięte na szary koniec. Głosy nie znaczą, nawet przemówienia ograniczone do kilku minut, żeby mowa chłopka nie obrażała jakichś jaśniejmożnych uszu. Na chłopów opornych są baty...

Ponieważ administracja publiczna rozporządza u nas przeszło piątą częścią dochodu narodowego, odsunięcie od polityki jest także odsunięciem od stołu. To też zaraz potem przyszły na wsi czarne lata nędzy, przekreślające wszystkie zdobycze lat poprzednich. Tym, którzy niby to skorzystali z reformy

rolnej i siedzą na dawnych pańskich gruntach, jest może gorzej niż innym. Własność ich opisali komornicy, i Rząd kiedy zechce, będzie mógł ich z ziemi wypędzić. Ten sam los spotkał wszystkich, którzy mieli nieostrożność korzystać z państwowego kredytu. Spełniły się niemal pańszczyzniane marzenia najzapałczywszych dziedziców.

Kiedy tak twardo władza nastąpiła na twarz chłopów, otworzył się nagle kran, i na chłopów buchnęła struga wyzisk i przygadywek: ty chamie, ty taki synu, ty cyganie, ty głuptasie... To Kadet - Bandrowski ogłosił powieść z życia posłów ludowych. Tak mniej więcej wygląda jego nowa książka p. t. „Mateusz Bigda” na tle dzisiejszej sytuacji. Gniew i śmiech władzy, wyrażony piórem Kadena, nie zwraca się przeciw pracowitym kmiotkom na roli. Ci są potrzebni. Sam dziedzic pańszczyzniany patrzył na nich, jak na część żywego inwentarza i dbał, aby nie upadali na zdrowiu. Chłop musi być, musi pracować, żeby władza miała do czego sięgać przy śniadanku. Gniew i śmiech możnych tego świata zwraca się niety- le przeciw chłopom w ogólności, a prze-

Pogłoski prawdziwe czy też plotki?

Z różnych stron potwierdzają się pogłoski o rzekomo zdecydowanym u stąpieniu premiera Prystora w połowie marca po wcześniejszym niż zwykle zamknięciu sesji parlamentarnej. Wraz z p. Prystorem ustąpiłby min. Skarbu p. Zawadzki i min. Przemysłu i Handlu p. Zarzycki, prawdopodobnie również wiceminister Skarbu p. Jastrzębski.

Skarb objąłby p. Miedziński, Przemysł i Handel osobistość ze sfer kartelowych.

Pogłoski te wywołują zrozumiałą sensację.

O kandydatach na stanowisko premiera już pisaliśmy; wchodzi tu podobno w grę pp. Pieracki, Sławek i Beck.

Ucieczka przed dyskusją

We środę odbyło się posiedzenie sejmowej Komisji Zagranicznej, na którym p. min. Beck wygłosił swe krótkie, ale zato słynne expose o tem, jak Kuba Bogu, tak Bóg Kubie, a właściwie, jak Niemcy nam, tak my Niemcom. Nazajutrz, t. j. we czwartek miała odbyć się dyskusja nad tem expose, lecz posiedzenie Komisji zostało odwołane i odroczone do soboty.

Tymczasem wczoraj wieczorem znowu odwołano dzisiejsze posiedzenie.

Czyżby p. minister nie chciał dowiedzieć się, co Sejm sądzi o jego expose i co kraj sądzi o położeniu międzynarodowym?

Incydent na wczorajszym posiedzeniu Sejmu

Przed zakończeniem wczorajszego posiedzenia Sejmu przemawiał pos. Gosiewski jako referent ustawy scaleniowej. Pomiedzy innymi pozwolił sobie p. Gosiewski na powiedzenie, że dawniej traktowano samorządy w ubezpieczeniach jako ekspozytury partyjne.

Tow. Ciolkosz: Co Pan za głupstwa gada, bujanie gości.

Pos. Gosiewski: Ja za takie słowa pociągam do odpowiedzialności osobistej, radzę więc uważać.

Tow. Ciolkosz: Bardzo proszę.

Wybory sejmowe w Radomiu

W poniedziałek, dn. 20 b. m. Izba dla spraw wyborczych Sądu Najwyższego rozpatrzy protesty z okręgu wyborczego Nr. 19 (Radom), zgłoszone przez „Centrolew” i Stronnictwo Narodowe. Z okręgu tego uzyskało mandaty 4-ch posłów z klubu BB., 1 z PPS., 1 ze Stronnictwa Narodowego i 1 ze Stronnictwa Ludowego. (PID.).

Strajk w przemyśle dzianym

Wczoraj w Łodzi wybuchł strajk robotników zatrudnionych w przemyśle dzianym.

Strajkuje około 4 tysięcy robotników.

Robotnicy popierają swoje pismo

ciw zuchwałym i niepoczytalnym gburom wiejskim, którym w ich tępych głowach zdało się, że mogą brać udział we władzy, rządzić, siadać na kanapie obok samego pana generała Góreckiego! Tym dopiero dostało się od Kadena...

Widocznie tak już ma być, że prawdziwym wzorem dla pracowitych chłopków i jedynym ich rzecznikiem ma być jaśniejmożny pan dziedzic albo conajwyżej jeszcze ksiądz proboszcz.

Do tego natchnienia ogólnego powieści dopasowany jest też styl, o którym warto osobno pomówić.

Podczas lat wojennych każdy człowiek musiał być, chociażby przez kilka tygodni, żołnierzem. Nikt nie podejrzewał wówczas, że ten pobyt w wojsku będzie potem źródłem najpiękniejszej kariery, że służbą wojskową będą się legitymować przy zajmowaniu wszystkich posad i stanowisk, przy rekrutowaniu najdroższych samochodów i kwitowaniu z odbioru największych remunerationi. Kiedy to się tak udało w życiu praktycznym, ten i ów zastanowił się, czy nie możnaby tak samo w literaturze czy nie przyszedł czas taki, że największe powodzenie będzie miał u pici obywatel styl meski, wojskowy, stanowczy, ogorzały, styl Gołjata i Holoferesa, styl z szeroką piersią pokrytą kłakami odyńca.

Możliwości przesilenia rządowego w Austrii

WIEDEŃ, 17 lutego (ATE). Dzienniki wiedeńskie donoszą, że przesilenie rządowe nie jest wyłączone. Gabinet Dollfussa jest poważnie zachwiany. W kołach politycznych twierdzą, że sprawa transportu broni w Hirtenberg przybrała o wiele większe rozmiary, niż się tego spodziewano i zrobiła bardzo ujemne wrażenie zagranicą. Ostatnia nota Francji i Anglii do rządu austriackiego miała być utrzymana w tonie katerycznym. Nota wskazuje na pogwałcenie Traktatu w Saint Germain i domaga się zwrotu broni nadawcy, a w razie, gdyby ten nie chciał jej przyjąć, zniszczenie transportu. Rząd austriacki

byłby obowiązany przedstawić dowody odesłania lub zniszczenia broni oraz wszcząć śledztwo, czy broń nie była przeznaczona dla innych krajów. W komisji śledczej brałoby udział przedstawiciele Anglii i Francji. Podobno nota zawiera dwutygodniowy termin wykonania tych żądań.

Tekst noty miał wywołać wielką konsternację w austriackich kołach rządowych. Poza tem sanacja Kreditanstaltu napotyka na znaczne trudności. W tych warunkach możliwość ustąpienia gabinetu kanclerza Dollfussa wydaje się dość prawdopodobna.

„Sanacja” w Finlandji

RYGA, 17 lutego (ATE). Z Helsingforsu donoszą, iż kierownictwo ruchu lapowskiego ogłosiło nowy program polityczno-społeczny. Na wstępie programu stwierdza się, że ruch lapowski ma za zadanie zwalczanie komunizmu i socjalizmu, które działają na szkodę (!) duchowi narodowemu, uczuciom religij-

nym a nawet niepodległości Finlandji. Ruch lapowski postanawia walczyć dalej z rozbiciem partyjnym, które osłabia państwo od zewnątrz. Nowy program lapowski zaleca organizację w całym kraju związków patriotycznych z naczelną organizacją, która kierować będzie ruchem w całym kraju.

Pogrożki terrorystów macedońskich

W Gorna Dżumaja w Bułgarii obradował kongres narodowy organizacji macedońskich, który uchwalił ostrą rezolucję, zwracającą się przeciwko polityce obecnego Rządu. Rezolucja zawiera również groźby pod adresem przeciwników niepodległościowego ruchu macedońskiego. Groźby te wywołały w opinii publicznej i w kołach rządowych

poważne zaniepokojenie. Powszechnie liczą się z możliwością nowych aktów teroru ze strony grupy Michajłowa. Ataki członków tej grupy zwracają się w pierwszym rzędzie przeciwko przywódcy demokratów bułgarskich i obecnemu przewodniczącemu „Sobrania” Malinoffowi.

WAŻNE dla przemysłu METALOWEGO!
FABRYKA WYROBÓW METALOWYCH
N. GRUSZKIEWICZ i Ska z o. o., Warszawa Nowolipie 28, Tel. 11-29-28
przyjmuje do szynowania, sztańcowania, krojenia blach, wykonywuje wszelkie toczne części na automatach i rewolwerówkach. Niklowanie systemem bębnowym oraz szwejsowanie elektrycznością
SZYBKE I DOKŁADNE WYKONANIE!

WYTWORNE SUKNIE
WEŁNIANE, JEDWABNE
WIZYTOWE I WIECZOROWE
HURTOWNIA OKNOWSKIEGO
POLECA
NALEWKI 12, w bramie miesz. 7, tel. 12-10-50
CENY ŚCIŚLE HURTOWE!

LOSY LOTERJI PAŃSTWOWEJ
nabywacie wyłącznie w KOLEKTURZE
ROBOTNICZEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ DZIECI
z której dochód przeznaczony jest na cel wychowania dzieci robotniczych w zakładach wychowawczych Towarzystwa.
Ciągnięcie do V klasy rozpoczyna się 9 marca.
Losy nabywać można: Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Centrala i Oddziały—Aleja 3-go Maja 2 m. 68, Praga, Targowa 44, Zolibórz, Krasieńskiego 10.
Księgarnia Robotnicza, Warecka 7.
Komisja Kulturalno-Artystyczna, Długa 19.
Wysyłka losów na prowincję.

Niestety, po trzykroć niestety, stojące przed nami na półkach księgarskich próby tego nowego stylu są czystym nieporozumieniem. Domniemyamy styl Scypionów i Holofernesów zbliska okazuje się stylem histerycznych inteligentów z rękami trzęsącymi się od czarnej kawy, pięjących jak koguty, ale gotowych zapłakać, gdyby ktoś ich naprawdę uderzył. Nic nie przypomina tu szerokich płaców i ciemnego zarostu zuchwałych zbójów, gotowych zadawać i otrzymywać ciosy. Głosem ich brak tonów basowych dorosłych mężczyzn zebranych na naradę. Jest w ich stylu conajwyżej przewrotne marzenie słabych o sile. Stąd pochodzi ich dokuczliwość i okrucieństwo ludzi, biorących za szczytowy punkt siły sadyzm, który przecież jest tylko rodzajem impotencji.

Groteskowość i śmieszność tego stylu uderza u Kadena i u naśladowujących go feljetonistów jego obozu. Zresztą cała ta próba stworzenia stylu wojskowego w literaturze była zapewne zgóry skazana na niepowodzenie. Takich stylów nigdy właściwie nie było. Wielcy żołnierze pisywali rzadko, a jeżeli im się to zdarzało, najczęściej pisywali tak miękko i sentymentalnie, jak sam Napoleon Bonaparte. Gołjat i Holofernes z najgłębszej natury rzeczy byli niepiśmienni, a rzekome style ich były apo-

kryfami podrobionymi potem przez ciurów obozowych.

Z inspiracji „sanacyjnej” wyszło dotychczas na świat dwóch pisarzy, których dzieła będą zapewne kiedyś lataną przewodnią po wnętrzach tego obozu. Jest to Juliusz Kadet - Bandrowski i Tadeusz Ulanowski. Mniej więcej równym talentem obaj próbowali niefortunnie stylu „męskiego”, jeden płynąc w tradycjach legjonowych, drugi w ideologii Bebeesu. Obaj, od strony wewnętrznej przedstawiają ten sam obraz histerycznego, inteligentkiego topienia się i załamania w sobie, będącego czkawką po „Próchnie” Berenta i niektórych stronach Żeromskiego.

Z punktu widzenia czytelnika Ulanowski posiada nad Kadetem jedną znaczną przewagę: mianowicie — niewiadomo dobrze dlaczego — Ulanowski nie podobał się, i książki jego trafiły pod strzechy, a raczej do koszów, gdzie są do nabycia za „te jedne złotówki”, podczas, gdy „Mateusza Bigdy” tom 1-y jest do kupienia za zgoła nieproporcjonalną do gatunku towaru, przerażającą i zasmacającą sumę zł. 10.

M. L.

Pracownicy miejscy w Grodnie Od poniedziałku rozpoczynają głódówkę

Pracownicy miejscy w Grodnie prowadzą akcję o wypłacenie przez Magistrat poborów za grudzień r. ub. (11). Pracownicy zebrali się dn. 16 b. m. w magistracie i zgodnie z uchwałą walnego zebrania, mieli pozostać w gmachu magistratu przez całą noc. Zaraz po godz. 3-ej, t. j. po zakończeniu urzędowania w magistracie, policja siłą usunęła zebranych z gmachu magistratu (1).

Wobec takiego stanu rzeczy, pracownicy miejscy od poniedziałku nie będą opuszczać miejsc pracy w zakładach i w instytucjach miejskich, a jednocześnie — rozpoczną głódówkę. **WSZYSTKIE ORGANIZACJE ROBOTNICZE NA TERENIE GRODNA ZOSTAŁY WEZWANE DO POPARCIA AKCJI PRACOWNIKÓW MIEJSKICH.**

Wiec protestacyjny pracowników umysłowych w Krakowie

(Kor. własna).

Staraniem Związku Zawodowego Pracowników Umysłowych w Krakowie, odbył się 14 lutego wiec pracowników umysłowych, któremu przewodniczył M. Masłowski.

Dłuższy referat na temat obecnego położenia gospodarczego w Polsce, oraz warunków, wśród których żyją pracownicy umysłowi, wygłosił sekretarz generalny tow. M. Statter.

Następnie rozwinęła się dyskusja, w której zabierali głos tow. Stańczyk i Przybył. Z zapalem uchwalono rezolucję, w której pracownicy protestują przeciwko projektowi polskiego kodeksu cywilnego, opracowanego przez Komisję kodyfikacyjną, a przewidującego między innymi 14-dniowe wypowiedzenie; przeciwko projektowi Lewiatana, domagającego się cenzusu naukowego dla pracowników umysłowych; prze-

ciwko ustawie scaleniowej; przeciwko projektowi zmiany dekretu o ubezpieczeniu pracowników umysłowych; przeciwko rządowi komisarskim w ubezpieczeniach społecznych; ponadto domagają się między innymi: ustawowego zakazu obniżania płac; skrócenia czasu pracy, bez zmniejszenia płacy; zakazu pracy nadgodzinowej; wzbronięcia pracy emerytom, pobierającym większe pensje; obniżenia cen artykułów pierwszej potrzeby; obniżenia czynszów mieszkaniowych; szczególnie w domach Z. U. P. U.; obniżenia opłat za elektryczność, gaz, przejazd koleją i tramwajem.

Co się tyczy bezrobotnych, domagają się przywrócenia pełnych zasiłków — za okres ubiegły i na przyszłość; wypłacania zasiłków w ciągu całego okresu bezrobocia; moratorium komornego; moratorium długów, zaciągniętych w okresie posiadania pracy; zwolnienia dzieci pozostających bez pracy pracowników umysłowych od opłat szkolnych i dokarmiania ich. Wreszcie domagają się wydania ustawy antykartelowej i społecznego nadzoru nad produkcją oraz konfiskaty na cele łagodzenia bezrobocia, kwot, które stanowią nadwyżkę poborów dyrektorskich, ponad sumę 2000 zł.

Ucieczka od rodziców

14-letni Stefan Jaroczewski, uczeń I-ej klasy szkoły handlowej we Lwowie, dnia 16 b. m. zabrał swym rodzicom 2,540 zł. gotówką i uciekł. Zrozpaczeni rodzice zawiadomili policję miejscową, która rozesała telefonogramy po wszystkich miastach, podając rysopis chłopca.

Eksmisje

W ciągu stycznia zarząd wydziału opieki społecznej magistratu umieścił w miejskich schroniskach dla bezdomnych 68 rodzin złożonych z 260 osób, eksmisjowanych: 42 rodzin (164 osoby) za niepłacenie komornego (63 proc.), 6 (16 osób) z mieszkań służbowych (6 proc.), 18 (67 osób) z zagrożonych domów (26 proc.) i 2 (13 osób) z różnych powodów (5 proc.).

Projekt ustawy pożarniczej

Opracowanie projektu ustawy o ochronie przed pożarami weszło w stadium ostateczne. Po kilkumiesięcznych studiach poświęconych tej dziedzinie ustawodawczej obowiązującej w państwach europejskich, rada ministerjalna p. M. Ines złożył w m. o. spraw wewnętrznych ostateczną relację tego projektu ustawy. Projekt ten nie tylko usuwa barwną mozaikę ustawodawczą obowiązującą dotąd w tej mierze na ziemiach polskich, ale rozwiązuje zagadnienie w sposób b. oryginalny, nieznany dotąd w innych ustawodawstwach, który zapewnia zarówno państwu, jak i społeczeństwu maksimum korzyści, nie tylko co do samej ochrony przeciwko pożarom, ale również w innych dziedzinach, które pozornie nie są z nią związane.

REFORMACKIE pigułki z marką **ZAKONNIK** znane od 1602 roku.

Regulują żołądek, chronią od reumatyzmu, ciepłoty wzdęcia, nadmiernej otyłości, artrytyzmu, udężeń krwi do głowy, usmierzają hemoroidy, czyszczą krew i przy skłonnościach do obruszeń są łagodnym środkiem przeczyszczającym. Używać 1 do 2 pigulek na noc.

Cena za pud. zł. 1,35 wyrobu

Aptekarza TUSZYŃSKIEGO
Warszawa, Smolna 22

Żądać w aptekach i składach z „ZAKONNIKIEM”

KTO — nie zainstalował sobie dotąd radja
TEN

krzywdzi siebie, pozbawiając się przyjemności i taniej rozrywki.

Obecnie już za 6 zł. 50 gr. miesięcznie można mieć w domu radjo.

Katastrofa Kolejowa wybuch gazu na st. Kutno—7 osób rannych

Na stacji Kutno w ub. piątek o godzinie 15 min. 22, pociąg towarowy Nr. 1382, prowadzony przez maszynistę Stefana Gumińskiego, wpadł na wychodzący z tej stacji pociąg osobowy Nr. 1315, idący w kierunku Poznania. Skutki zderzenia były następujące. Wagon III-ej klasy pociągu osobowego został wyrzucony z szyn i wywrócony. Wagon wspólny I i II kl. — zdruzgotany. W wagonie tym wskutek zderzenia nastąpił wybuch gazów świetlnych i pożar. Skutkiem tego wagon spalił się częściowo. Z pośród pasażerów wagonu III kl. od-

nieśli obrażenia: Antoni Szelański, Jan Kowalewski, Bronisław Dozabalski, Wanda Głowacka i Jan Anyszewski.

Z pośród pasażerów wagonu I i II kl. zostali ranni: Zofia Jelińska i Roman Jeliński.

Na szczęście wszyscy pasażerowie odnieśli niezbyt ciężkie potłuczenia lub poparzenia. Odpowiedzialność za katastrofę ponosi maszynista pociągu towarowego, Gumiński, którego aresztowano. Przerwy w ruchu kolejowym nie było, ponieważ st. Kutno posiada osiem torów.

Żywcem zasypany Katastrofa na hałdzie w Sosnowcu

W piątek rano około godz. 10 na hałdach huty „Katarzyna” w Sosnowcu nastąpiła katastrofa, która pociągnęła za sobą śmierć jednego, a straszne kalectwo drugiego robotnika.

Na hałdzie zatrudnionych jest kilkudziesięciu robotników magistralnych, za jętych wybieraniem „szlaki” do budowy dróg w mieście.

30-letni robotnik Roman Bartyzel kopał szlak w tunelu, który w chwili został cały zasypany.

Kilka ton niezabezpieczonej „szlaki” runęło, porywając za sobą stojącego na wierzchu hałdy 29-letniego Saturna Reneckiego. Po dłuższej chwili dopiero zdołano odkopać zniekształconego wprost zwłoki Bartyzela, który zginął na miejscu. Reneckiego zaś odwieziono do szpitala w stanie b. ciężkim. Walczy on ze śmiercią.

Wypadek spowodowany został przez brak dostatecznego nadzoru.

Krwawy zatarg na tle mieszkaniowym Kamienicznik śmiertelnie zranił dwie osoby

Z Obornik donoszą: Na tle mieszkaniowym powstała bójka pomiędzy właścicielem domu Ryszardem Meyerem, jego bratem Wilhelmem a lokatorem Leonardem Furmanem i bratem jego Stanisławem z Wiardunek. W pewnej chwili Meyer Ryszard dobył broni palnej i oddał w kierunku Furmanów 4 strzały. Jeden ze strza-

łów ugodził bardzo niebezpiecznie Furmana Leonarda w usta i wyszedł na wylot. Poza to otrzymał strzał w brzuch brat jego Stanisław. Stan obydwóch jest beznadziejny.

Meyera R., którego miejscowa ludność za powyższy czyn dotkliwie pobiła, aresztowano.

Co grają w Teatrach?

TEATR „ATENEUM”. Dziś i codziennie komedia Bernarda Shawa „Major Barbara”. W roli głównej Stefan Jaracz. Z OPERY, Dziś wieczorem obchód 15-lecia Rarancy. Jutro i we wtorek przedstawienia zawieszono. TEATR NARODOWY dziś i codziennie nowa sztuka Szaniawskiego „Most”. Dziś po południu po raz ostatni „Wesele”. TEATR NOWY daje dziś sztukę Nicodemiego „Cień”. TEATR LETNI: Dziś nowa komedia Stefana Krzywoszewskiego „Uśmiech Hrabiny”. Dziś o godz. 4-ej „Mademoiselle” Devala. TEATR POLSKI do środy włącznie gra świetną sztukę Passeur „Kobieta, która kupiła sobie męża”. Dziś o godz. 4-po poł. po cenach zniżonych.

nych widowisko dla dzieci i młodzieży p. t. „12 godzin przygód”.

W próbach końcowych sensoryjna sztuka Aleksego Tołstoja i Szczegółowa p. t. „Azeł”. W roli tytułowej wystąpi Aleksander Zeltwerowicz, który jednocześnie reżyseruje tę sztukę.

TEATR KAMERALNY, Dziś i codziennie „Pokój Nr. 17 na 3 piętrze”, sztuka węgierskiego pisarza Zillahy’ego.

Dziś o godz. 4-ej pp. „Dziewczeta w mundurkach”.

„BANDA” w TEATRZE MAŁYM. Dziś operetka „Piękna Galatea” z Zuzą Pogorzelską w roli głównej.

TEATR „MORSKIE OKO”. Dziś wielka rewia w 20 obrazach p. t. „Humor krzepi”.

TEATR „8 m. 30”. Dziś operetka Oskara Straussa „Kobieta, która wie czego chce”.

Dziś o godz. 4-ej „Peppina”.

TEATR IM. ST. ZEROMSKIEGO. Dziś komedia „Panowie w nowych kapeluszach”.

TEATR REWJI „MIGNON”. Dziś rewia p. t. „Piekielno”.

TANIA REWJA (METROPOLIS) Tamka Nr. 34. Dziś i codziennie rewia „Kiedy Kea-wera chce kawalera”.

TEATR „BOMBA” (Zamojskiego 20). Dziś rewia p. t. „Bomba góra”.

Z FILHARMONJI. Dziś o godz. 3 po poł. w sali Filharmonji odbędzie się Wielki Koncert Jubileuszowy z okazji 30-lecia pracy artystycznej Pawła Ginzburga, koncertmistrza altowiolisty orkiestry Filh. Warsz.

CYRK STANIEWA „KICH. Dziś i codziennie 2 przedstawienia o 4.30 i 8.15. W obu lwy morskie i 14 nowych atrakcji.

CYRK STANIEWSKICH
Dziś i codziennie po 2 przedstawienia o 4.30 pp. i 8.15 wiecz.
Ostatnie dni programu lutowego **FOKI WALENDO**.
Tajemniczy człowiek **KANISZKO!**
Nasze popularne ceny.
Dziś o 4.30 pp. i o 8.15 wiecz. od 1 zł. do 4 zł.
UWAGA! Dziś o 4.30 dzieci płacą połowę.

Dr. Jan AŁAPIN

Królewska 31.
b. Ordynator Klin. w Szpit. Ś-go Łazarza
Weneryczne, skórne, 43
niemoc płciowa, analizy.
Robotnikom i ich rodzinom ustępstwo.
Od 9—2 pp. i 4—8 wiecz. Niedz. do 2 pp.

Wisła może zamarznąć po raz drugi w b.r.

Według danych Biura Hydrograficznego wskutek powrotu mrozów lód na niektórych rzekach zgrubiał o kilka cm.

Co się tyczy Wisły, to pokazał się na wodzie srycz, który na razie normalnie spływa. Wisła zamarźnie przy 10 st. mrozu, jeżeli mróz taki potrwa w ciągu 3-ch dni.

Nie jest wykluczone, iż będziemy obserwować w r. b. powtórne zamrażanie rzeki.

Dyskusja teatralna

KOŁO POLONISTÓW S. U. W. organizuje jutro o godz. 20-ej w audytorjum VIII Un. Warsz. (gmach główny, Krak. Przedm. 26/28) „Wieczór dyskusyjny” na temat wystawionej przez Instytut Teatralny Reduty, sztuki Maurycego Rostanda p. t. „Człowiek, którego zabitem”. W dyskusji udział wezmą pp.: Wiktor Brumer, Andrzej Strug, Józef Wasowski i inni.

Bilety w cenie 30 gr. do nabycia przy wejściu.

Sprostowanie urzędowe

W związku z notatką p. t. „Gorliwość cenzury łódzkiej” — „konfiskuje” nieskonfiskowanego „Robotnika”, zamieszczoną w „Robotniku” Nr. 51 z dnia 7 b. m., Urząd Wojewódzki Łódzki prosi o wydrukowanie takimi samymi czcionkami i w tym samym dziale, co i wiadomość, ulegająca sprostowaniu, na mocy art. 21 dekretu w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych z dn. 7.II 1919 r. (Dz. Pr. P. Nr. 14, poz. 186) następującego sprostowania: Nieprawdą jest, że policja łódzka skonfiskowała „Robotnika” z dnia 5.II r. b., który nie został zajęty w Warszawie, natomiast prawdą jest, że w dn. 5 b. m. policja łódzka zajęła jednodniówkę p. t. „Robotnik Warszawski”, wydaną w lutym r. b.

Za wojewodę: W. Lutomski,
Naczelnik Wydziału Bezpieczeństwa.

Z WZCZORAJSZEJ GIEŁDY

Dolar St. Zjedn. 8,905, marka niemiecka 212,20, szyling austriacki 103,75, ozerwońce grubsze 1,05, korona oeska 25,80.

LECZNICA
D-ra **Stanisława WYSZOGRODA**
ul. Stare Miasto 28.
Choroby wewnętrzne, kobiece, analizy, laryngologia. Czynna całą dobę. Tel. 741-70, 11-77-77.

Co wyświetlają kina?

ATLANTIC: „Mężczyźni w jej życiu”.
ADRIA: „Ariana”.
ANTINEA: „Nenita kwiat Hawanny” i Cohn i Kelly w Afryce”.
APOLLO: „Romeo i Julcia”.
BAJKA: „Hjeny nocy” i „Kurjer syberyjski”.
COLOSSEUM: „W cieniu krzyża”.

FILHARMONJA Jasna 5.
P. 5.30, 7.45, 10
COLOSSEUM Nowy Świat 19
P. 3.30, 5.30, 7.45, 10
MONUMENTALNY FILM
W CIENIU KRZYŻA
realizacji CECIL B. DE MILLE’A
Ceny biletów w obydwu kinach jednokowe.

Mata Sala: „DWA SERCA BIJA W WALCA TAKT”
Ceny 49 gr. 1.99 gr.

COLOSSEUM MAŁE: „Dwa serca biją w walca takt”.
CASINO: „10 proc. dla mnie”.
CAPITOL: „Podróż poślubna we troje i „Raj podłotków”.
EUROPA: „Hallo Paryż! Hallo Berlin”.
FAMA: „Banda Bubula”.
FORUM: „Mata Hari”.
FILHARMONJA: „W cieniu krzyża”.
GLORIA: (Marszałkowska 114): „Sto metrów miłości” i dodatki.
HELJOS: „Bezdomni”.
HOLLYWOOD: „Złoty moloch” i rewja.
KOMETA: „Aksela” i rewja.

Kino KOMETA
Chłodna 47. Pocz. 6, 8, 10.

Dziś sensacyjny film
„AXELA”
W rolach głównych: Warner RAXTER
Lella HYAMS, Aleksander KIRKLAND
Na scenie rewja

LOS: Od 4 dla młodzieży „Przyjaciel Indian”. Od 8-ej dla dorosłych „Jego małenka”.
LUX: „Prawo do miłości”.

STAN POGODY

DZIS LEKKI MRÓZ.
Według PIM-u: Dziś zachmurzenie zmienne z przelotnymi opadami. Nocą lekki mróz, w dzień temperatura w pobliżu zera. Umiarkowane wiatry zachodnie i północno-zachodnie.

MAJESTIC: „Syn mimowoli”.

majestic
nowyświat 43
pocz. 4, 6, 8, 10
kochankowie 1933
annabella i préjean
w szampańskiej komedji p. t.:
SYN MIMOWOLI
w „OSSO” reż. Carmem Galone
Ceny od 99 gr. do zł. 1.99

MIEJSKI: „Czar jej oczu”.

DZWIĘKOWY KINOTEATR **MIEJSKI**
Początek seansów: 6, 8 i 10
W Niedzielę i Święta: 4, 6, 8 i 10.

Przełama Para Naszych Ulubieńców:
GANET GAYNOR
CHARLES FARRELL
ukazuje się na naszym ekranie w filmie:
„CZAR JEJ OCZU”
Ceny miejsc od 45 gr do 1 zł.

W niedzielę o 4 pp. po cenach znizonych.

MARS: „Sierżant X”.
MEWA: „Dzika orchidea” i „Romans Hra bianki”.
MIRAŻ: „Puszcza”.
OAZA: „Życie za złoto” i rewja.
PAN: „Flip i Flap, ich dole niedole”.
PALACE: „Ja w dzień, ty w nocy”.

Ki-
no **PALACE** CHMIELNA 9,
Początek 6, 8, 10
superfilmu dźwiękowego produkcji
ERYKA POMMERA
realizacji LUDWIKA BERGERA.
„Ja w dzień... Ty w nocy”
Wielki film wystawowy, najpiękniejsza
operetka filmowa
z muzyką W. R. HEYMANNA
W rol. gł. czarująca KATE RAGY i młodzieńczy, wytworny FERNANU GRAVEY

PRAGA: „Zemsta nietoperza” i rewja.
RIVIERA: „Jego najniebezpieczniejsza przygoda” z Harry Peel.

SOKOŁ: „Quick” i „Młodzieniec z temperamentem”.

SPLENDID: „Ostatnia noc kawalera”.
SPLENDID: „Ostatnia noc kawalera”.
TRIANON: „Blaski i cienie miłości”.
TON: „Natchnienie” i „Flip i Flap”.
TOMBOLA: „Zemsta Tonga” i „Prawdziwa miłość”.
UCIECHA: Ostatnie dni „Boczna ulica”.

Fantastyczny pomysł Anglików

Przez skały i wydmy piaszczyste Mezopotamji budowany jest gigantyczny n. ftociąg

Synowie pustyni, Arabowie, obserwują obecnie, jak okupanci z dalekiego Zachodu wkopują się w jałowe piaski Mezopotamji lub rozsadzają dynamitem rozpalone słońcem skały. Na przestrzeni 1.200 kilometrów zawrzała wężona praca.

Buduje się olbrzymi naftociąg, który transportować będzie naftę z Mossulu do Morza Śródziemnego poprzez wydmy i skaliste wzgórza biblijnej Mezopotamji.

Sześć tysięcy robotników zatrudnionych jest przy tem gigantycznym dziele. Za kilka miesięcy będzie ich 30.000! Koszta wyniosą 10 milionów funtów szterlingów, t. zn. około 300 milionów złotych,

ale z pewnością sownie się opłaca. Anglja robi tylko dobre interesy. Ostatni konflikt naftowy z Persją nakazuje przyspieszyć eksploatację „płynnego złota” w Mossulu.

Naftociąg zaczyna się w Kirkuku koło Mossulu, przekracza Tygrys pod Fatha i Eufrat pod Haditha i tutaj dzieli się na dwa odgałęzienia w formie wídel.

Półośne jest francuskie, idzie przez Syryję i kończy się w Tripoli, podczas gdy południowe przechodzi przez Jordan

o 25 kilom. na południe od jeziora Tyberjackiego, znajdując ujście swe w okolicy Haify.

Korkuk, Fatha, Mafrak w Transjordani i Tripoli — to są centra robót. Tutaj koncentrują się 10-kolowe traktory, które mogą przewozić dziesięć ton rur, pompy naftowe oraz wędrownie warsztaty, przeznaczone do spawania rur i rozsa-

dzania skał dynamitem lub pneumatycznymi śwídrami. Ogółem traktory będą musiały rozwieźć 120.000 ton rur.

Bez względu na przeszkody, poprzez piaski, skały, wzgórza i głębokie wąwozy, zwane w języku tubylców „mollah”, dotrzeć muszą na wskazane miejsce, pozostawić co 10 metrów jedną rurę i wracać po transport nowych.

Z chwilą, gdy rury znajdują się na miejscu, robotnicy przystępują do kopania dla nich głębokich rowów.

Praca jest niesłychanie uciążliwa i niebezpieczna ze względu na rodzaj gruntu.

Wydmy piaszczyste grożą każdej chwili zasypaniem,

zaś drażnienie skał to prawdziwie herkulesowy trud.

Po wykopaniu łożysk zjawiają się maszyny, które spawają rury po pięć naraz, a potężne żorawie składają je w głębi rowu. Praca skończona, atakuje się następny odcinek. Wędrownie te warsztaty znajdują się w ciągłym ruchu naprzód. Jedne posuwają się na zachód, w kierunku morza, podczas gdy na przeciw nich idą inne, w kierunku wschodnim. Linja telefoniczna łączy między sobą wszystkie drużyny robotnicze i koordynuje ich wysiłki.

Potężne to przedsięwzięcie dalekie jest jeszcze od zakończenia. Anglja robi jednak wszystko, t. zn. bardzo dużo, aby roboty przyspieszyć. Konflikt z Persją przyspieszył jeszcze tempo robót przy tem gigantycznym dziele.

Dźwięki utrwalone na papierze

Ciekawy wynalazek argentyńskiego technika

Technik argentyński Fernando Cru- do skonstruował aparat, który oddaje dźwięki utrwalone na zwyczajnym papierze. Utrwalenie tych dźwięków odbywa się specjalnym sposobem, przez uprzednie „sfotografowanie” dźwięków na bardzo czułym filmie, przeniesionym

następnie na płytę cynkową, a z niej przez druk na papier. Aparat nosi nazwę „Fotoliptofon” i może wywołać z pełny przewrót w obecnym przemyśle gramofonicznym i fonograficznym, zwłaszcza o ile chodzi o obecne płyty gramofonowe, koszt bowiem takiej „karty dźwiękowej” jest o 90% niższy od kosztu obecnej płyty. Oprócz tego unika się używania igieł, jak również i niedo- godności, jakie powstają niekiedy obecnie przez zakurzenie, lub porysowanie płyt gramofonowych. „Fotoliptofon” opatentowany w Argentynie i głównych państwach Europy i Ameryki, zademon- strował wynalazca w Buenos Aires wobec licznej publiczności z bardzo do- brym wynikiem.

Nowy obraz Antarktydy

„Die Naturwissenschaften” podają rezultaty badań, dokonanych przez norweską ekspedycję antarktyczną, która po czteroletnim pobycie pod biegunem południowym wróciła do ojczyzny. Plan naukowy tej ekspedycji jest nader obfity. Sprawozdanie stwierdza, że żadna dotychczasowa ekspedycja nie odkryła tak rozległych obszarów kontynentu południowego, jak ekspedycja konsula Lar- sa Christensena. Wyniki badań ekspedycji dają całkiem nowy obraz konty- nentu antarktycznego. Przedewszyst- kiem odkryto szereg nowych obszarów, między innymi: „Ziemię Christensena”, między 75 a 60 stop. długo. wschod. a szerokości średniej 68 stopni; „Ziemię Keem- pa”, między 60 a 58 stopni długo. wschod., „Ziemię Enderby”, między 58 a 50 st. długo. wschod., „Ziemię księż- niczki Ragnhildy”, między 37 a 10 st. długo. wschod. itd. Udało się również wytyczyć nieznane dotychczas zarysy Antarktydy wschodniej, jak również ustalić dokładnie rozmiary i położenie Antarktydy zachodniej oraz Ziemi Gra- hama, grupy wysp uważanej do r. 1928 za część lądu stałego.

Poradnia

Świadomego Macierzyństwa

Leszno 53

Zapobieganie ciąży, leczenie chorób kobiecych i bezpłodności, porady przedślubne. Wtorek, czwartek, sobota—10—11, poniedziałek, środa, piątek—5—8. Porada 3 zł. 47

Dziwolągi w przyrodzie

W parku w Siemianowicach pod Ka- towicami znajduje się niezwykle okaz przyrody czy też sztuki. Rosną tam mia- nowicie dwa drzewa, zrosnięte ze sobą gałęziami.

Olbrzymia demonstracja bezrobotnych

W Londynie odbyła się zorganizowa- na przez Partję Pracy olbrzymia demon- stracja bezrobotnych. Zgromadziła ona przeszło 250.000 osób. Policja „na wszel-

ki wypadek” obstawiała wszystkie ulice dookoła.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Pierwszy dzień narciarskich mistrzostw Polskich

14-te międzynarodowe zawody narciarskie o mistrzostwo Polski rozpoczęły się w nader wspaniałych warunkach. Po tygodniowym opadzie śnieżnym, który stworzył niezwykle korzystne warunki, mistrzostwa rozpoczęły się biegiem sztafetowym 4 x 8 klm. Do biegu sztafetowego stanęło 7 sztafet. Pierwsze miejsce zajęła sztafeta sekcji

narciarskiej Wisła.

Wyniki indywidualne są następujące: 1) Gut-Szczerba (Wisła) 48,7 sek.

CWS—Gwiazda 8:4

Wczoraj w sali CWS, rozegrany został mecz bokserski między drużynami CWS. i Gwiazdy zakończony zwycięstwem CWS. w stosunku 8:4. Poszczególne wyniki spotkań były następujące: Wieczorek (CWS.) bije na punkty Zate- la (Gw.), Śmiech (CWS.) zwycięża na punkty Cukierniana, Goldman (Gw.) wygrywa na punkty z Gossem, Rosenberg (Gw.) zwycięża na punkty Połeckiego, Bartosiak (CWS.) wygrywa w drugiej rundzie przez techniczny k-o z Goldber- giem, a Karpiński (CWS.) wygrywa przez poddanie się w drugiej rundzie

Biura. Nadto rozegrano dwie walki nadprogramowe, w których zwyciężyli zawodnicy CWS.

Poranek narciarski Warsz. Kl. Narciarskiego

Dziś o godz. 12 w sali kina Palace (Chmielna 9) Warszawski Klub Narciar- ski urządza poranek narciarski, obejmują- jący zdjęcia filmowe z ostatnich wyda- rzeń narciarskich oraz premierę filmu „Białe szaleństwo”, wyświetlanego por- raz pierwszy w Polsce.

Polska na 9 miejscu

Ogłoszona przez komitet organizacyj- ny punktacja drużynowa narciarskich mistrzostw świata przedstawia się następująco: 1) Austria 68 pkt., 2) Szwecja 58 pkt., 3) Szwajcaria 39 pkt., 4) Finlandja 21 pkt., 5) Niemcy i Anglja po 10 pkt., 7 — 8) HDW i Czechosłowacja po 8 pkt., 9) Polska 1 pkt. Bez punktu: Wę- gry, Jugosławia, Rumunia, Bułgaria, Ita- lja, Francja, Holandia i Kanada.

Dzisiejsze imprezy sportowe W STOLICY.

Godz. 9,30 w gmachu PUWF. — do- kończenie Walnego Zebrania PZPN.
Godz. 10 w lokalu Elektryczności — walne zebranie klubu.
Godz. 11 w Ośrodku WF. — ostatnie mecze siatkówki o puchar zimowy PZGS.
Godz. 11 na torze Warszawianki — mecz hokejowy o wejście do kl. A — Warszawianka — Marymont.
Godz. 11 na torze WTL. — wewnętrz- ne zawody łyżwiarskie WTL.
Godz. 12 w gmachu Cyrku — mecz bokserski Skoda — I. K. P.
Godz. 12 w kinie Palace — Poranek Narciarski W. K. N.
Godz. 14 w Pruszkowie mecz hokejo- wy Skra — Znicz.
Godz. 16 w gmachu YMCA. — mecz bokserski YMCA. — CWS.
Godz. 61 w łośalu Prądu (Tamka 37) — dzień W.O.Z.L. (zapaśnictwo i dźwi- ganie ciężarów).

Cenne odkrycie

Tryptyk w kościele Marjackim w Kra- kowie dłuta Wita Stwosza zajął całą uwagę artystycznym zjawiskiem, gdy gro- no artystów malarzy i historyków sztuki przystąpiło do odnowienia i nadania pierwotnego wyglądu bezcennej wprost rzeźbie. Prace te wykazały i silniej pod- kreśliły arcywysokie walory artystycz- ne mistrza. Obecnie donoszą nam z Monachjum, iż w posiadaniu miejscowe- go antykwarjusza, krakowianina, znaj- duje się statua św. Jana, dłuta Wita Stwosza, pochodząca z epoki działalno- ści mistrza w Polsce. Jaka jest historia odnalezienia rzeźby i okoliczności, w których genialny rzeźbiarz stworzył ją, narazie nie wiemy. Na ilustracji widzi- my twarz nowo odnalezionego posągu.

Nie zapominajcie o Zbiórce

na rzecz

Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci

wszelkie zbędne przedmioty, starą lub nie- użyteczną odzież, bieliznę, obuwie i t. p. oddawajcie dla Zakładów Towarzystwa. Telefonujcie, ażeby zgłoszono się po odbiór: 9-45-79; 274-55; 332-88.

Adres zbiórki: 807

Nowosielecka 1. Zakład Wychowawczy

WSZECHZIĄSKOWE ZJEDNOCZENIE „TORGISIN” PRZEKAZY PIENIĘŻNE DO ZSRR
Wszyscy mogą teraz przekazywać pieniądze swym krewnym i znajomym, zamieszkałym w ZSRR, celem otrzymywania towarów z magazynów „Torgsinu”. Przekazywać można pieni-ądze w nieograniczonej ilości i wszystkim bez wyjątku osobom Odbiorca przekazu może według swego upodobania zaopatrywać się w towary wysokiego gatunku po cenach b. przy- stępnych. Przekazy na „Torgsin” przyjmują najpoważniejsze banki w Polsce. Informacji osobiste, telefonicznie lub piśmiennie po otrzymaniu znaczka pocztowego — udziela Przedstawicielstwo Handlowe ZSRR, Warszawa, Koszykowa 4, tel. 9-05-55.

Czy choroby płucne są uleczalne?

Przy astmie, katarze szczytów płuc, chronicznym kaszlu, flegmie, długotrwałym zachry- pnięciu, winien czytać każdy broszurkę pod powyższym tytułem. Autor p. DR. GUTTMANN, b. naczelnym lekarz Finsenowskiego zakładu kuracyjnego, wskazuje w sposób zupełnie dostępny drogi natu- ralne do usunięcia tych ciężkich cierpień. Każdy cierpiący otrzymuje takową na żądanie za darmo i bez opłaty porta. Należy napisać pocztówkę (ofrankowaną 35 gr.) z podaniem dokładnego adresu do: PUHLMANN & Co, BERLIN 878, Müggelstrasse 25-25a. 67

Ogłoszenia drobne

Potrzebna eksp- edientka, kasjerka do sklepu rzeźniczego za kaucją. Leszno 112, 44

„ATENEUM” jest teatrem ludzi pracy

Całe miasto zniszczone przez wybuch

Obrazki ze straszliwej katastrofy w mieście niemieckim Neukirchen

